CUMARTESİ
1 TEŞRİNİEVVEL 1932
7 inci sene No. 2386
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Siirt Meb'usu MAHMUT
Umumî Neşriyat ve Yazı Müdürü
ETEM İZZET

Bugün Tatbikına Başlanan Yeni Kontenjan Kararnamesi Piyasaya Daha Geniş Bir Nefes Aldırtacaktır..

Ihracatımızın tanzimi için en faydalı tedbirler alınacaktır

Dört veya altı aylık, fakat daha geniş ve müsamahalı bir kontenjan listesi yanlış anlaşmaların önüne geçebilir

Karşılıklı menfeatlerin telif edileceğine şüphe yoktur

Türkiyenin her devletle az, çok iktisadî, ticarî münasebeti vardır. Bu münasebetler, en sağlam, en verimli esaslar üzerine kurulmuş değildir. Muhtelif devletlerle ticarî alâkalarımızın tanziminde o devletlerle olan alış verişlerimizin azlığı, çokluğu göz önüne alınmamıştır. Halbuki her memleketin bir hususiyeti var. Her memlekete karşı, ticarî cepheden bizim de bir hususiyetimiz var. Umumî bir tedbiri, ayni tedbir ve hükümleri her memlekete ayni derecede tatbik etmek yanlış olur.

Bu mülâhaza ile hükûmetin muhtelif devletlerle ayrı ayrı görüşmek ve meselelerimizi onlarla karşı karşıya halletmek için İktisat vekiline salâhiyet vermesi pek isabetli bir şey oldu. Bu karardaki iyilik yalnız memleketimiz için değildir. Alâkadar memleketler de bundan memnun olur. Mahmut Celâl Bey; bu kararı tatbik edecek, bu işin içinden muvaffakıyetle çıkacak kadar hesapta, nezakette, karşılıklı menfaatleri telifte, dirayeti, tecrübesi, salâhiyeti olan bir vekilimizdir.

Müstahsile yardım etmek, memlekete kabil olduğu kadar para getirtmek esaslı bir işimizdir. Bunu temin için alınan tedbirlerde gayri siyasî, gayri hukukî, hasımane bir mana yoktur. Her memleket ayni dert ve ıztırap içinde başını kurtarmağa çalışıyor, cebrî tedbirler alıyor. Bunda menfaat mülâhazası değil, mevcut buhran zorluklarına karşı dayanmak ve yaşamak zarureti âmil oluyor. Yeter ki alınan tedbirlerde isabet olsun; dahilde ve hariçte lüzumsuz tazyiklere, şikâyetlere yol açmasın.

Bazı mallarımızın fiatı düşüktür. Köylünün elinde kalan para azdır. Bu fiatı yükseltmek irademiz haricindedir. Çünkü fiatlar, dünya piyasasına tabi bir şeydir. Hükûmetin yapacağı şey, her vasıtaya müracaat ederek ihracatı arttırmak suretile eksilen parayı bulmaktır. Şunu da unutmamalı ki, ihraç mallarımın fiatı düşmesine karşı, ithalât emtiasının fiatı da ayni derecede düşmüştür. Bunun faydası şu ki, mallarımızı harice ucuz sattığımıza mukabil biz de muhtaç olduğumuz yabancı malları dahil de nisbeten ucuz bir fiatla bulabiliyoruz. Ticaret ve tediye müvazenesinde bunun da lehimizde tesiri oluyor.

Başka memleketlere nisbetle Almanya, İtalya, Yunanistan, Mısır ve daha birkaç memleketle ticarî münasebetlerimiz çoktur. Tabiî ki, bize beş milyon liralık eşya sattığı halde bizden yalnız beş bin liralık mal alan Japonya'ya karşı alacağımız vaziyet ile isimlerini saydığımız bu memleketlere karşı alacağımız vaziyet, ayni olamaz. Bunlarla daha geniş, daha müsamahalı bir daire de görüşmek lâzımdır. Bizden mal almamak, memleketimize döviz sokmamak kararını alan ve bunu şiddetle takip eden Avusturya'ya karşı elbette kapılarımızı açık bırakamayız. Ancak Türkiyeden alış veriş etmiyen memleketler hakkında alacağımız takyidî tedbirleri; en iyi müşterilerimize de tatbikte isabet olmaz. Lüzumsuz takyitler, aleyhimize netice verir. Unutmamalı ki, her ted bir mukabil tedbirleri davet eder. İşleri yalnız bir cepheden, yalnız menfaatimiz cephesinden tetkik edersek aldanırız. Alınmış öyle tedbirler var ki, döviz müvazenesinde faydasını, ağırlığını hissettirmediği halde karşı tarafta hassasiyet doğurmuş, menfaatlerimize dokunmuştur.

Hükûmetin son kararlarile ve bilhassa ileride dört aylık ve belki altı aylık için tanzim edilecek geniş bir kontenjan listesile bütün bu yalnış anlaşmaların ortadan kalkacağını umuyoruz. Her halde muhtelif devletlerin mümessillerile en halis niyet ile bu noktai nazardan konuşmağa başlayan İktisat vekilinin bunu da kolaylıkla sökeceğine ve ihracat işlerimize daha iyi bir cereyan vereceğine inanıyoruz.

Siirt Meb'usu
MAHMUT

Celâl B. in Tetkikatı

Bugün sanayicileri dinlemesi muhtemel

İktısat vekili Celâl Bey tetkikatına devam etmektedir. Bugün de Ticaret odasına gelerek son kararnamelerin piyasada tesirleri hakkında sanayi ve ticaret erbabının fikir ve mütalealarını dinlemesi muhtemeldir.

Kontenjan Tatbikatı

Son listenin bugünden itibaren tatbikına başlanıyor..

Bugünden itibaren üç aylık son kontenjan kararnamesinin tatbikına başlanıyor. Bu defaki kontenjan listesi bundan evvel kilerine nazaran daha şümullü tutulmuş olması itibarile piyasanın genişleyeceğine şüphe yoktur.

Teşkilat encümeni içtima halinde

Nizamname encümeni projesini hazırladı

Projeye göre cemiyet faaliyetini memleketin her köşesine teşmil edecektir..

Dün cuma olduğu için Büyük dil Kurultayı içtimaı yapılmamıştır.

Bugün öğleden sonra Dolmabahçe sarayında kurultaya tahsis edilen salonda içtimaa devam edilecektir.

Bugünkü program diğer günlere nazaran daha dolgundur. Bunun da sebebi perşembe günkü içtimada söz alan Aptullah Battal, Zakir Kadirî, ve Fuat Beylerin tezlerini okuyama malardır.

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Çaldaris bir şartla başvekil olabilir

Yunan reisicümhuru M. Zaimis müşaverelerine başladı

ATİNA, 30. A. A. — Reisicümhur M. Zaimis bugün M. Venizelos, Papanastasyou ve M. Cafandaris ile istişarede bulunmuştur.

M. Cafandaris, matbuata verdği beyanatta, gerek reiscümhur ile gerekse halkçılar fırkası reisi ile yaptığı mülâkatlardan vaziyetin normal bir surette halle doğru ilerlemekte olduğuna dair kısmen kanaat getirdiğini söylemiştir.

M. Venizelos, Ethnos gazetesine beyanatta bulunarak cümhuriyet rejimi M. Caldaris tarafından tamamen ve katiyen tanılır tanılmaz kabinesinin istifa edeceğini ve reisicümhura yeni kabinenin teşkiline M. Çaldaris'in memur edilmesini tavsiye edeceğini söylemiş ve yeni kabinenin ya bir millî ittihat kabinesi, yahutta "Coalision " olacağını ilâve etmiştir.

M. Çaldaris te gazetecilere beyanatında, cümhuriyet rejiminin tanınması meselesi için bir çarei hal bulunacağını söylemiş ve rejim meselesinin kendisi için zaten hiçbir zaman mevzuu bahis olmadığını ilâve etmiştir.

M. Venizelos

Dünkü futbol maçlarından bir an

— Yazısı Spor kısmımızda —

Gazi Hz.

Reisicümhur Gazi Hz. dün Dolmabahçe rıhtımından bir motöre binerek Kavaklara kadar bir deniz tenezzühü yapmışlar, Kavaklardan sonra Haliçte de bir gezinti yaparak saraya avdet buyurmuşlardır.

Son Anlaşma

Saracoğlu Şükrü B. yarın gidiyor

Saraçoğlu Şükrü ve Nurullah Esat Beyler

Saraçoğlu Şükrü Bey yarın şehrimizden Parise hareket edecektir. Şükrü Beye Nurullah Esat Bey de refakat edecektir. Pariste kupon hâmillerile hükûmetimiz arasında vukua gelen son anlaşmaların esasları tesbit edilecek ve itilâfname imza edilecektir. Saraçoğlu Şükrü Bey bugün bazı veda ziyaretleri yapacaktır.

Fırka Kongreleri

Ocak kongreleri bugünden başlayor

Cümhuriyet Halk fırkası kongreleri bugünden itibaren başlayor. Bugün ocak kongreleri başlayacak ve ayın sonuna kadar devam edecektir. Bu sene, biribirine yakın ve küçük bazı ocaklar tevhit edilecek, tevhit kararları kongrelerde verilecektir. Ocak kongrelerinde mahallî ihtiyaçlar görüşülecek, bir senelik mesai raporları tanzim edilecek, halkın dilekleri ve ihtiyaçları bu raporlarla ocaklara bildirilecektir. Teşrinisani başında nahiye kongreleri ve sonunda da ocak kongreleri yapılacaktır. Vilâyet kongresi kânunusanide toplanacaktır.

Kış Temsilleri

Darülbedayi bu geceden itibaren temsillere başladı

Darülbedayi bu geceden itibaren yeni temsillerine başlıyacaktır: İlk temsil Seniha Bedri hanımın Alman muharrirlerinden Hauptmanın "Rose Bernot" isimli eserinden adapte ettiği "Yedi köyün Zeynebi" dir. Her hafta yeni bir piyes temsil edilecektir.

İngiliz kral ve kraliçesi

LONDRES, 30. A. A. — İngiliz kral ve kraliçesi Balmoraldan Londraya avdet etmişlerdir.

Herşeyden evvel memleket menfaati

Vapurcuların İktısat vekiline yeni bazı tekliflerde bulunacakları söyleniyor..

Posta vapurculuğu hakkında Meclisten çıkan kanun malûmdur. Kanunun tatbikına hazırlanmak için verilen müddet bitmiştir. Fakat vapur sahiplerinden bazısı hâlâ beyanname vermemişlerdir. Bu zatlar, İktısat Vekâletindeki son tebeddülden ümitlenmişler, kanunun değişeceğini, eski vaziyetin iade edileceğini düşünmüşler. Onlara bu kanaat ve ümidi veren şey; kanunun müzakeresi esnasında yeni İktısat vekilinin bu iş hakkında tezahür eden fikir ve kanaatidir. Meb'us Celâl Beyin bu meselede kî düşüncesi, vapurcuların belki lehinedir. Fakat ortada bir kanun var. İktısat vekili her şeyden evvel bu kanunun tatbikına memurdur. Ancak gene bu kanunun verdiği salâhiyetten istifade ederek Mahmut Celâl Bey yeni bir temdit kararı alabilir. Nihayet kanun, ayni me-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Evelki akşam sarayda bir düğün merasimi yapıldı

Perşembe günü akşamı Dolmabahçe sarayında mükellef bir düğün merasimi yapılmıştır. Ordu müfettişi Fahrettin Paşanın kerimeleri Hayrünnisa Hanımefendiyle Operatör Mim Kemal Beyin başmuavini yüzbaşı Kâmil Beyin izdivaç merasimleri tes'it edilmiştir. Düğünü Reisicümhur Hazretleri de huzurlarile şereflendirmişlerdir. Merasimde Maarif vekili Reşit Galip Beyle Cevat, Sait, Şükrü Naili, Basri Paşalar ve bir çok güzide zevat hazır bulunmuşlardır. Milliyet yeni evlilere saadet ve bahtiyarlık diler.

ROMAN

Falih Rıfkı Beyin eserini bugün tefrikaya başladık

Muharrirle bir mülâkat

— Bugün romanınıza başlayoruz.

— Biliyorum. Fakat roman kelimesini tırnak içine alınız. Çünkü bu tefrika, gazete okuyucularının roman diye görmeğe alıştıkları edebiyat çeşitine pek azbenzer. "ROMAN" ı kafamı kurcalayıp duran bir çok şeyleri söylemek için yazıyorum. Söylemek istediğim bu "şey" ler biribirine benzemez, biribirini tutmaz, biribiri içine geçirilemez, kitabımın hakikî bir romana benzemeyişi bundandır. Fakat hep bugün içinde bulunduğumuz hayat ve hakikat havasına sıkı sıkı karışmıştır: Kitabımın dağınıklık içinde bir vahdet manzarası almasının sebebi de budur.

"İnsan söylemek istediklerini hoca gibi ders vererek, veya içtimaî, siyasî etütler gibi ciddî mecmua makaleleri haline sokarak, yahut gazetede bağırarak, türlü türlü, söyler. Ben bu sefer eğlendirerek söylemek istedim.

— "Roman" da bahsettiğiniz şahıslarda bugün yaşayan kimseleri bulacak mısız, diyorlar.

— Bu ne iskandal, ne de bilmece kitabıdır. Bahsettiğim kimseleri tanıyacaksınız. Fakat her "kimse" yi muayyen bir kişide aramayınız. Zaten bütün sınıflardan insanların biribirine öldürücü bir yeknesaklıkla benzediği şimdiki hayatımızda orijinal ne kadar azaldı! Hayatta olmayanı ben zorla nasıl yapayım?

"Doğrusunu ister misiniz, ilâç içmeyen çocuk gibi, kariler "ciddî" den fazla bıkmışa benziyorlar. Tatlıya karıştırılarak verilen çocuk ilâcı gibi, "ciddî" nin katılığını ve somurtganlığını eğlencede eritmek isterim. Eğer fikir adamları fazla hafif, fikir işlerinden hazetmeyenler de fazla ağır bulurlarsa, muvaffak olmamışım demektir .

Fakat sabrederek sonuna kadar okuyanların arasıra eğleneceklerini zannederim."

Falih Rıfkı Bey

ROMAN

Bugünden itibaren 4 üncü sahifemizde takip edilecek emsalsiz bir eserdir

Falih Rıfkı Beyin son eseri ROMAN. Bugün Milliyette..

Bir deneme:

Osmanlıcadan orta türkçeye

Osmanlıca yazılmış güzel bir parçayı bugünün orta türkçesine çevirince nasıl oluyor?

Dil Kurultayında konuşulurken âzadan biri "alâka" yerine «bağlant» denilmesini istedi ve Kurultay bunu benimsedi.

Dün biz de bu yolda küçük bir deneme yapmak istedik. "Edebiyatı cedide" nin en usta ve üstün bir yazıcısı olan Halit Ziya Beyden bir parçayı aldık. Bu parçayı aşağıda olduğu gibi okuyabilirsiniz.

Sonra bu parçayı bir de orta türkçeye çevirmeğe çalıştık. Bundan çıkan yazıyı da onun karşısına basıyoruz.

Görülüyor ki eski yoldaki yazılardan anlıyanlara yeni bir iş çıkacak: Edebiyat tarihi dersleri için bu eski yazıları yeni dile çevirmek işi...

"Orta türkçe" dediğimiz, bugünün alışılmış sözlerile söylenen, yeni bir buluş aramıyan yazı dilidir. İşlendikten, üstüne çalışıldıktan sonra bulunacak "ileri türkçe" değildir.

Böyle iken iki yazıyı karşılaştırınız bakalım:

Osmanlıca

Sadayı İncil

Bu, insanın amakı mevcudiyetine, gûya kemiklerini dele dele, oya oya, kızgın bir iğne ile yazılan ve artık orada ebediyen menkuş kalacak olan müthiş ve muazzam rüyalardan biriydi.

Rüyalara mahsus, meçhulât karanlıklarını yarıp geçen bir ilim ile rüyalara mahsus, mekânları ve zamanları aşıp geçen bir sür'atle biliyordum ki İstanbuldan Edirneye uzanan sahralardayım, ve bütün bu mesafeyi, son safahatı alâm ve mesaibi yaşaya yaşaya, bir rüzgâr dalgası şeklinde dolaşıyordum. Ve yanmış köyleri, harap tarlaları, yıkılmış camileri, daha sonra, câbecâ, ölü yığınlarını görüyordum. Ve bu manzarai sefalet üzerinden kıvranarak, bir kasırga devraniyle, uçuyordum.

Birden durdum.

Burası bir kilise idi. Etrafında yanmış bir köyün enkazı serilen bir tepenin üzerinde gıcırdayarak elvahı sefilesini yayıp imtidat eden bipayan sahraların manzarai vahşetine, safiri itabü muahazesini gönderiyor gibiydi. Onun metrukiyeti etrafında gece gelmiş, incimat etmiş, rüzgârlar uyumuş, hayatı tabiat bir nefesi muallâkla tevakkuf etmişti. Ne bir ses, ne bir insan... Yavaşça, ses vermeyen ayaklarımla, sürünmeyen vücudumla kayarak kapıdan girdim, ve o zaman gördüm ki harbin müştei kahrı onun sakfinden bir parçasını divarından bir kısmını yıkmış, devirmiş idi.

Orta türkçe

İncilin sesi

Bu, kemiklerini dele dele, oya oya, kızgın bir iğne ile, insan varlığının ta dibine yazılan ve artık orada sonuna kadar kakılıp kalacak olan korkunç ve ulu rüyalardan biri idi.

Rüyalardaki, bilinmez şeylerin karanlığı yarıp geçen bir sezişle, yine rüyalardaki, yıllar ve yollar aşıp giden bir hızla, biliyordum ki İstabuldan Edirneye uzanan kırlardayım. Ve orada, son ıstırap ve felâketleri yaşaya yaşaya, bir rüzgâr dalgası gibi dolaşıyorum. Yanmış köyleri, bozulmuş tarlaları, yıkılmış camileri, daha sonra yeryer, ölü yığınlarını görüyordum. Bu yoksulluk manzarası üstünden, kıvranarak, bir kasırga dönüşü ile, uçuyordum.

Birden durdum.

Burası bir kilise idi. Yanmış bir köyün yıkıntıları ile çevrilmiş bir tepe üzerinde, sanki yoksul levhalarını yayıp uzanan sonsuz kırlara doğru, dargın ve küskün sesini gönderir gibi, kapısının açık kanatları rezeleri üstünde gıcırdayordu. Onun ıssızlığını saran gece gelip donmuş, rüzgârlar uyumuş, bütün tabiat hayatı, bir nefesin ortasında, durmuştu. Ne ses, ne insan... Yavaşça, ses çıkarmayan ayaklarımla, sürünmeyen vücudümle kayarak kapıdan girdim. O zaman gördüm, ki harbin zulüm yumruğu onun çatısından ve duvarından bir parçayı yıkmış, devirmişti.

* * *

Küçük bir istatistik

Yukarıdaki iki yazıdan Osmanlıca olanında Türk diline uymaz yolda yapılmış tamam 12 tane acem usulü terkip vardır. En büyük ağırlık ta bu gürültülü terkiplerden gelmiştir. Orta türkçede bunlar hiç yoktur.

Osmanlıca yazıda dilimize uymaz Arap, Acem kelimelerinden 29 tane, az çok türkçeleşmiş denilebilecek Arap, Acem kelimelerinden de 17 tane vardır. Orta türkçede 29 Arap, Acem kelimesi kaldırılmış, türkçeleşmiş kelimeler de 14 de inmiştir.

Fakat bu rakamlardan daha kuvvetli olarak okuyanlara şunu soralım:

— Hangisini anlıyorsunuz?

Ajansın dili

Türkçe yazalım, açık yazalım, herkesin anlayabileceği gibi yazalım diye dünya yerinden oynadı, yedi sekiz yüz kişilik bir kurultay günlerdir Dolmabahçede çalışıp duruyor; fakat Anadolu Ajansı daha hâlâ anlaşılmaz dilini değiştirmedi.

Meselâ dün M. Herriot'nun nutkunu ve bu nutuk hakkında Matin gazetesinin mütaleasını bakınız nasıl anlatıyor:

"Matin gazetesi dünkü nutkun Gramat nutkunun mütemmimi olduğunu yazmaktadır.

Garamat'da M.Herriot Fransa ile Almanya arasındaki suite fehhüme cepheden tems etmiş dün Cenevrede ise beynelmilel bir teşriki mesainin daimî imkânlarını tenvir etmeğe çalışmıştır. Bu harekete Almanyanın silâhlanmasını yalnız buna muhalefet etmek suretile değil belki Alman metalibatının beynelmilel yeni emnüselâmet sistemi vücuda getirirken nazarı itibara almak suretile menetmeğe matuf müzakeratın plânında faydalı bir surette devam olmak icap eder."

Anadolu Ajansı dünya haberlerini memleketimize getiren biricik yerli vasıtadır. Hepimiz onun ağzından siyasî haberleri, dünya vak'alarını öğreniriz. Yukarıya aldığımız parçadan, hele bunun son karışık cümlesinden nasıl mâna çıkarılır? Yalnız kelimeler değil, cümle bile türkçe değildir.

M. Pavlof'un veda ziyafeti

Sofya Hariciye nezareti ümuru siyasiye müdürü umumîliğine tayin edilen Bulgar sefiri M. Pavlof, memleketimizden ayrılması münasebetile Maçkadaki ikametgâhında bir veda resmi tertip etmiştir. Resmi kabulde Mısır ve Yunan sefirleri, İtalya, Fransız, ve Felemenk sefaretleri maslahatgüzarları, İtalya ateşemiliteri, İtalya ve Fransa ateşenavalları Bulgar konsolosu, sefaretlere mensup daha birçok zevat hazır bulunmuştur.

Tarihî silâhlar tasnif edilecek

Askerî müzedeki tarihî silâhlar şimdiye kadar ilmî bir tasnife tabi tutulmamıştı. Müze idaresi bunların tasnifine karar vermiş ve ilk defa işe tüfeklerden başlamıştır. Tüfeklerin tasnifi bittikten sonra eski toplar da devirlerine göre sıraya konacak her kısım için ayrı ayrı rehberler de neşredilecektir.

Fransızcadan, yahut başka bir ecnebi dilden tercüme yapmak o dildeki kelimelerin karşılıklarını dizivermekten ibaret değildir. Tercümeye türkçeleştirmek demekte hakkımız var Tercüme herşeyden evvel türkçe olmalıdır. Dünya ile Türkiye arasında habercilik yapan ajansımızdan rica ederiz, türkçe vazsın.

HARİCİ HABERLER

Chaco'da Muharebeler

Paraguvaylılar bin kadar esir aldılar

ASSOMPTİON, 30 A.A.— Harbiye nazırı Chaco'daki kıta at kumandanından bir telgraf almıştır. Kumandan bu telgrafında kıtaatının dördü yüksek rütbeli zabit olmak üzere bin kişi esir etmiş olduklarını bildirmektedir. Paraguaylılar bundan başka 6 da top zaptetmişlerdir. Bu haber halk arasında büyük bir meserret tevit etmiş olup bu muvaffakıyetlerin Bolivya ile mevcut ihtilâfın yakında hitama ereceğine delil olduğu fikrinde bulunmaktadırlar.

İstihkâmlar zaptettiler

ASSAMPTİON 30 A.A.— Paraguaylılar Boqueron istihkâmını zaptetmişler ve 1000 esir almışlardır.

ASSOMPTİON, 30 A.A.— Paraguaylılar Toledo istihkâmını geri almışlardır.

Brezilyada

RİO DE JANEİRO, 30)A. A.) — İhtilâlciler sulh teklifin de bulunmak üzere muhasematın hemen tatilini talep etmişlerdir.

Zelzele Durmuyor

Selânik halkı Atinaya iltica ediyor

ATİNA, 30 (A.A.) — Dün akşam Halkidikya yarımadasında 3 zelzele daha hissedilmiştir. Selânikte de şiddetli bir zelzele olmuş ve birçok evlerin tahliyesine mecburiyet hâsıl olmuştur.

ATİNA, 30 (A.A.) — Dünkü zelzeleden sonra dehşete uğrayan Selânik ahalisi,karar,deniz, hava nakil vasıtalarile küteler halinde Atinaya iltica etmektedirler. Jeoloji bürosu reisi, Selâniğin teşkilâtı arziyesinin hiç bir tehlikeye maruz olmadığını bildirmektedir.

ATİNA, 30 (A.A.) — Halkidikya yarımadasında zelzeleler devam etmekte ve tahribata sebebiyet vermektedir. Bazı noktalarda toprak 7 metre çökmüştür. Selânikte de bir zelzele olmuş ve birçok binalar çatlamıştır. Felâkete uğrayan mıntakalarda korku ve dehşet hüküm sürmektedir. İngiliz bahriyelileri ile Yunan memurları baraaklar tesis etmişler, çadır, yiyecek, içecek ve ilâç tevzi etmişlerdir.

Müthiş yağmurlar

NICE, 30. A. A. — Sabahleyin Akdeniz sahillerinde zuhur eden şiddetli fırtına bilhassa Antibesde hissedilmiş ve orada sokaklar, mahzenler ve evlerin zemin katları su altında kalmıştır.

Yağan yağmur o kadar şiddetli olmuştur ki, deniz kilometreler boyunca kül rengi ve kabarık bir hal almıştır.

M. Titulesconun istifası

BÜKREŞ, 30 .A. A. — M. Titulesconun istifası parlamentoda uzun müzakerat ve münakaşata sebebiyet vermiştir.

Fırka rüesası bu istifadan mütevellit endişelerini izhar etmişlerdir.

M. Valida, Milletler Cemiyetini hararetle müdafaa ve methederek Romanyanın Rusya ile münasebatını normal bir safhaya sokmak için Cenevre mefkûresine tevfikan çalışmağa devam etmesi lâzım geldiğini söylemiştir.

Alman Şimendiferleri

BERLİN, 30. A. A. — Volff ajansından: Ağustos ayi zarfında Alman şimendiferleri masarifi, mezkûr demiryollar varidatından 17 milyon altun mark geçmiştir.

Şimendifer müstahdiminin yekûnu ağustosta 601 bin 882 kişiye balığ olmuştur. Bunların adedi Temmuzda 606 bin 318 miktarında idi.

Cenevrede Mülâkatlar

Tevfik Rüştü B. M. Herriot ile de görüştü

CENEVRE, 30 (A.A.) — M. Herriot, M. Yevtich'i ve müteakiben Türkiye Hariciye vekili Tevfik Rüştü Beyefendiyi kabul etmiş ve müşarünileyhle Bağdat şimendiferleri meselesi hakkında görüşmüştür Bundan sonra M. Herriot, Romanya ile Sovyetler arasında akdi mutasavver ademi tecavüz misakı dolayısile mevcut olan müşkilâtı halletmeğe çalışmıştır. Fransız başvekili bu husus hakkında biribirini müteakıp M. Magdearu ve M. Litvinoff nezdinde ıslarlarda bulunmuştur. Akşam olduğu halde henüz bir itilâf hâsıl olmamış idi. Milletler Cemiyeti büyük meclisi içtimaını yarına tehir etmiştir. Avrupa birliği komisyonu yarın toplanacak ve Stresa konferansına ait raporu dinleyecektir. M. Herriot'nun bu komisyon riyasetinde müteveffa M. Briand'a halef olacağı söylenmektedir.

M. Henderson'un bir projesi

CENEVRE, 30 (A.A.) — Havas Ajansının diplomasi muhabiri — Hendersonu İsviçreyi terketmezden evvel tahdidi teslihat konferansı divanındaki rekiklerine bir proje tevdi etmiş olduğuna dair istihbaratta bulunmuştur. Bu proje, müzakerata esas olmak üzere aşağıdaki 3 prensibi kabul etmektedir.

1 — Almanya tekrar silâhlanmayacaktır.

2 — Daha ziyade müsellah olan diğer devletler teslihatlarını tenkis ve tahdit edeceklerdir.

3 — Bu projeyi kabul edecek olan bütün devletlerin teslihat hususunda müsavi hukuka malik oldukları resmen kabul edilecektir. Sir John Simon bu projeyi kabul etmiştir. Maamafih, birçok heyetler müteaddit ihtirazlar dermeyan etmektedirler.

M. Herriot, M. Litvinoff'u kabul etti

CENEVRE, 30 (A.A.) — M. Herriot, öğleden sonra Sovyet Hariciye komiserini kabul etmiştir. Bu mülâkat hakkında hiç bir malûmat alınamamıştır.

M, Herriot'nun nutku ve Fransız matbuatı

PARİS, 30 (A.A.) — Gazeteler, dün M. Herriot'nun Cenevrede irat etmiş olduğu nutkunun mütedilâne olduğunu, fakat ayni zamanda hali hazırda beynelmilel zulmetleri tenvir etmekte bulunduğu ehemmiyetle kaydeylemektedir.

Almanyada 14 bin ameleye iş bulundu

BERLİN, 30. A. A. — 14.000 kadar amele ve müstahdimine son zamanlarda Almanyanın sınaî havalisinde iş tedarik olunmuştur.

Alman iktisadiyatı

BERLİN, 30. A. A. — Alman bankaları merkez federasyonu tarafından kabul edilen bir karar suretinde hükûmetçe hazırlanan iktisadi programın milli iktisadiyatın tekrar dirilmesi için girişilen teşebbüslerin hüsnü neticeye iktiranı ve işsizliğin çoğalmasına mani tedbirler ittihazına imkân bırakacak ve ümit verici bir istikbalin ihzarını kâfi vaitlerle mali bir teşvik teşkil ettiği beyan edilmektedir.

Yeni bir torpil

BERLİN, 30. A. A. — Volff ajansından: Alman mühendislerinden Spietsch, küçük bir motörle mücehez bir hava torpili inşa edebileceğini ümit etmektedir..

Mümaileyhin yaptığı hesaplara göre, bu torpil 50 bin metre irtifaa kadar çıkabilecek ve statorferde yapılan ilmî taharriyatta işe yarayacaktır.

Bu torpil ayni zamanda tonlarca yükü birkaç dakika içerinsinde 1000 kilometreden fazla mesafeye naklede bilecektir.

İran Filosu

Yeni yapılan altı gemi yola cıktı

ROMA, (Milliyet) — İran hükûmeti tarafından İtalya tezgâhlarına sipariş olunan ve ahiren inşaatı hitam bulan altı gemi eylûlün 16 sında Napoli'den Trantoya müteveccihen hareket etmiştir. Tarantoda bir gün kaldıktan sonra Basra körfezinde Muhammereye gideceklerdir.

Gemiler, Napoliden hareket etmezden evvel sureti mahsusada Romadan gelmiş olan Bahriye nazırı Amiral Sirianni, İranlılardan mürekkep olan tayfa ve zabıtana Duçe'nin selâmını tebliğ eylemiştir. Amiral gemileri teftiş ederken gemilerden on yedi parça selâm topu atılmıştır.

Bu küçük ilk İran filosu Palermo'da inşa olunan (Baba, Palang) namında iki moto kanoniyer ile Napolide inşa edilen (Simorgh, Chabarok, Chahbaz, Karkass) isminde dört motörlü karakol gemisinden ibarettir. Moto kanoniyerler 950 tonilâto hacminde, 62,40 metre tulünde, 9 metre arzında ve 1900 beygir kuvvetinde makine ile mücehhezdir. Saatte azami sür'ati 15 mil bahridir. 102 m. m. lik 2 top ile 76 m. m. lik 2 tayyareye karşı topla mücehhezdir.

Motörlü karakol gemileri ise 350 tonilâto hacminde, 52 metre tulünde ve 6,70 metre arzındadır. Her biri 900 beygir kuvvetinde motörlüdür. Ve saatte azami sür'atleri 15 mil bahridir. Eslihası: 67 m. m. lik iki top ile iki küçük mitralyözden ibarettir.

İran sevahilinin muhafazasına hadim olacak olan bu yeni sefain İran hükûmetinin Basra körfezinde bahren ilk müdafaa vasıtasını teşkil etmektedir. Sefainin bütün zabıtanı ile erkânı cerriyesi (Livorno) bahriye akademisi kurslarında talebe olarak bulunmuşlar ve sonra İtalyan sefaini bahriyesinde de sitaj görmüşlerdir. Diğer İranlı zabit vekilleri ile tayfalar ise İtalyan (bahriye tayfa) mekteplerinde tahsil etmişlerdir.

Bu ilk İran gemi ve gemicilerine ilk uzun seyahatlerinde, her ihtimale karşı, dokuz İtalyan bahriye zabiti ile mikdarı kâfi İtalyan zabit vekilleri ve tayfalar refakat etmektedir.

Cüretkârane bir şakavet

SCHVARZENBERG, (Saksunya) 30. A. A. — Bir takım maskeli adamlar bir araba ile mühim bir meblağ nakleden bankalardan birinin müstahdiminini tabanca ile tehdit ederek bankaya ait paralardan 39 bin mark aşırdıktan sonra otomobille kaçmışlardır.

Bir kablo koptu

VEİMAR, 30. A. A. — Trambach, taş ocaklarını istasyona raptededen 7 kilometre uzunluğunda bir kablo birden bire kopmuştur.

Kablo üzerinde kaymakta olan 108 yüklü vagon 40 metrelik bir irtifadan düşerek derince toprağa gömülmüştür.

Kaza mahallinin etrafında birçok seyyahlarla amele bulunduğu halde insanca hiçbir zayiat olmamıştır.

Hintlilerin silâhları

LONDRA, 30 .A. A. — Kabine toplanmıştır. Bu toplanışta Hintlilerin eslihadan tecridi meselesinin mevzuu bahis olduğu zannedilmektedir.

Yeni nazırlar henüz yemin etmedikleri için içtimada hazır bulunamamışlardır.

İtalya kralı Portsaitte

PORTSAİT, 30. A . A. — İtalya kralını taşıyan Savoia yatı buraya gelmiş ve mutat merasimle seljmlanmıştır.

Gandhi

BOMBAY, 30. A. A. — Hükûmet Gandiye bundan sonra mülâkatları ile muhaberatında kendisine alelâde mahpus muamelesi yapılacağını bildirmiştir.

Macar kabinesi

BUDAPEŞTE, 30. A. A. — Naibi hükûmet amiral Horty ,müdafaa nazırı M. Jules de Goemboesi'yi saat yedi buçukta kabineyi teşkile memur etmiştir.

Yeni bir Fransız torpitosu

DUNKERQUE, 30. A. A.— 2831 tonluk bir torpito muhribi muvaffakıyetle denize indirilmiştir.

SON DAKİKA

Altın mı kaçırılıyor?

Dün gece Avrupa ekspresi 2 saat geç hareket etti

Dün gece saat dokuzda hareket etmesi icap eden Avrupa ekspresi tam vaktinde hareket etmemiş, 2 saatlik bir teahhurla ancak 11 de hareket edebilmiştir.. Bu gecikme, polisin trenin hareketine mâni olmasından ileri gelmiştir. Hattâ polisin trende taharriyat yaptığı ve şef dö trenin üzerinde 4000 altın lira zuhur ettiği hakkında bir de rivayet vardır. Vaktin geç olması dolayısile hâdisenin sıhhatini tahkik kabil olamamıştır.

Ankarada ehlî hayvan sergisi

ANKARA, 30 (A.A.) — Yüksek yarış ve Islah encümeninin ehlî hayvan sergisi bugün saat 14,30 da Ziraat Vekili Muhlis Bey tarafından açıldı. Açma merasiminde Vali Nevzat Bey, Ziraat Vekâleti erkânı ve kalabalık bir halk hazır bulunmuştur. Sergide iyi tay yetiştiren kısraklar arasında yapılan seçmede Başvekil İsmet Paşa Hazretlerinin kısrağı ile Zir nahiyesi müdürü Şevki Beyin kısrağı ve iyi yetiştirilmiş taylar arasında yapılan seçmede Koçhisar tuz inhisarı memuru Aziz Beyle Taşpınardan Abdullah Ağanın tayları birinciliği kazanmışlardır. Boğalar arasında yapılan seçmede Ali Ağanın boğası birinciliği almış, orman çiftliği inekleri , boğaları ve kıvırcıkları takdir edilmiştir. Sergiye getirilen hayvanların adedi her sene artmaktadır. Bu sene 100 at ve kısrak, 300 koyun iştirak etmiştir.

Dört şaki cezalarını buldular

MARDİN, 30 (Milliyet) — Siirtte Garzan ve Beşiri kazaları taraflarında şekavet yapan Dilisli Abdullah Simi ve üç arkadaşı Beşiri ve Garzan jandarma bölük kumandanlarının emrindeki müfreze ile yaptıkarı müsademede maktul düşmüşlerdir. İki şaki de yaralı olarak yakalanmıştır. Şaki Abdullahın amcası Halil Simi gecenin karanlığından istifade ederek kaçmışsa da takipten kurtulamayacağı muhakkaktır.

Türkiye birinciliklerinin grup müsabakaları

İZMİR, 30 A.A. —Türkiye birinciliklerinin üçüncü grup müsabakalarına bugün Alsancak stadyomunda binlerce halkın huzurunda ve Balıkesir, Manisa, İsparta ve Denizli mıntakalarının iştirakile başlandı. Bütün takımların karşılaşmaları büyük bir sammiyet ve intizam içinde cereyan etmiştir. İki müsabaka Balıkesir ve Manisa takımları arasında yapıldı. Oyunun hakemi İstanbuldan Refik Osman Beydi. Bu maç tamamiyle Balıkesir takımının hâkimiyeti altında cereyan etti ve 4 - 0 Balıkesirlilerin galibiyetile neticelendi. Bundan sonra İsparta ve Denizli takımları karşı'aştılar. Müsabakanın hakemi Uşaktan Yusuf Ziya Beydi. Bu maçta İsparta takımı görülmeğe değer bir oyun oynadı. Buna mukabil Denizli takımı ise çok fena oynadı, bilhassa Denizli takımının kalecisi âdeta top tutmasını bile beceremiyordu. İsparta takımı maçı 6 - 0 gibi büyük bir farkla kazandı. Müsabakalara pazar günü devam edilecektir.

M. Baldvin Snovdene halef oldu

LONDRA, 30 (A.A.) — M. Baldwin mührühas lordu tayin edilmiştir. Mumaileyh bu vazife ile beraber şimdiki vazifesi olan Başvekâlet lordluğunu da ifa edecektir. Diğer tayin olunanlar şunlardır: M. Horebelisha (millî liberal) hazine nezareti maliye müsteşarı; M. Burgin (millî liberal) ticaret nezareti parlamento müsteşarı; Lord Plymouth (muhafazakâr) parlamento müstemlekât müsteşarı; M. Headlam (muhafazakâr) münakalât nezareti parlamento müsteşarı; M. Butler (muhafazakâr) parlamento Hindistan işleri müsteşarı.

Irlanda parlamentosunda

BELFAST, 30 (A.A.) — İşsizlik hakkındaki takririnin müzakerat fihristine kaydedilmemesinden hiddetlenen amele fırkası azasından M. Beatie, parlamentonun dünkü içtimaında zühulü şiddetle protesto ettikten sonra Avam kamarası reisinin oturmakta olduğu koltuğun önündeki masaya yaklaşarak riyaset alâmeti olan asayı yere atmıştır. Orada hazır bulunan çavuş riyaset alâmetini tekrar yerine koymuşsa da M. Beatie bu alâmeti bir daha yere fırlatmıştır. Bunun üzerine Reis M. Beatie'ye müzakere salonunu terketmesini emreylemiştir. M. Beatie ancak şiddetli protestolardan sonra bu emre itaat eylemiştir.

Alman çiftçisini himaye

BERLİN, 30. A. A. — Volff ajansından: Resmi gazete, çiftçiler için büyük bir yük teşkil etmekte olan bazı hususatı mahsus derecede hafifletmek maksadile reisicümhur tarafından isdar edilmiş olan emirnameleri neşretmektedir.

Bu emirnamelerde ezcümle ipotekli borçların faizi miktarının bir sene için âzami yüzde bire indirilmesi derpiş olunmaktadır .

Açlık grevinden vaz geçtiler

BÜKREŞ, 30. A. A. — Hükûmet ile mütekait zabit vekilleri arasında bir itilâf hasıl olmadığından zabit vekilleri açlık grevinden vazgeçmişler ve kongreciler Bükreşi terkeylemişlerdir.

Fransada askerî talimler

CHALON SUR MARNE, 30.A.A. Askerî talimlerin ikinci safhası dün Vakmy ovasında nihayete ermiştir. Bu talimler tam manasile askeri bir manevra olmayip kara muharipleri ile hava cüzü tamları arasındaki irtibatı tetkik etmek maksadile muhtelif silâhlar arasında yapılan alelade talimlerden ibarettir.

Müttehidei Amerika ve tahdidi teslihat

CENEVRE, 30. A. A. — Asker mevcutları komitesi bugün ilk içtimaını yapmıştır .

Müttehidei Amerika murahhası Hovver tekliflerini tasrih eden bir vesikayi komiteye tevdi eylemiştir.

Vesika alâkadar memleketlerin polis ve millî müdafaa kuvvetlerinin miktarını tayin eylemektedir.

Kısa bir müzakere esnasında M. Bonkur asıl mühim meselesinin mevcutların birbirinden tefrikanda ve mutelif memleketlere ait askerlerin kıymeti harbiyesini gösteren bir baremin tanziminde olduğunu beyan etmiş ve Fransız murahhas heyetinin münakaşayi şeniyet sahası dahilinde muhafaza endişesiyle mütehar rik olduğunu ilâve eylemiştir. Müzakerenin devam gelecek celseye bırakılmıştır.

Sir John Simon Cenevreye dönüyor

LONDRA, 30. A. A. — Sir John Simon pazar günü hava tarikiyle Cenevreye dönecektir.

Parçalanan vapur

SAN FRANCİSCO, 30. A. A. — Nevadanın tayfası Amchitka adasında karaya çıkmıştır. Hepsi de sağ ve salimdir. Jiapcalgoya nakledilecektirler.

Tehacüme Rağmen hiçbir Çocuk mektepsiz Kalmadı..

Darülfünunun ıslahı pek esaslı olacaktır

Tadilât meyanında müderrisler arasında da mühim değişiklikler beklenilebilir..

İstanbul Darülfünununun ıslahı hakkında porfesör M. Malş sın verdiği rapor Maarif vekâletince tetkik edilmiştir. Rapor Başvekâlet tarafından da tetkik edilmektedir. Yakında heyeti vekile içtimalarında müzakere edilecek ve Meclisin açılışında ilk içtimalara yetiştirilecektir. Haber aldığımıza göre hükûmet Darülfünunun tam mânasile modern bir ilim müessesesi haline getirilmesi için maddî, mânevî hiç bir fedakârlıktan çekinmeyecektir. Darülfünun ıslah edilirken, bu meyanda bazı yüksek mekteplerin vaziyetleri de mevzuu bahsolmaktadır. Ezcümle profesör M. Malş Mühendis mektebinin ilgasile, bu müessesenin fen fakültesine raptını terviç etmektedir. Bundan başka Ticaret mektebinin âlî kısmı da Darülfünuna bir İktısat fakültesi halinde ilhak edilecek, programlarda esaslı tadilât yapılacaktır. Darülfünun bütçesi halihazırda 800 bin liradır. Bu bütçe yeni teşkilâtta tevsi edilecektir. Bu da 1933 senesi için olacaktır. Fakültelerde lâğvedilecek kürsülerden başka kürsüleri lâğvedilmeden tekaüde sevkedilecek veya açığa çıkarılacak bazı müderrisler vardır. Tıp fakültesinde lâburatuvar mesaisine çok ehemmiyet verileceği için lâburatuvarda talebe ile birlikte çalışmayan hocalar fakülteden uzaklaştırılacaktır. Kürsüler ve müderrisler arasında epeyce değişiklik olan fakültelerden biri de edebiyat fakültesidir. Bu fakültede enstitü mesaisine çok ehemmiyet verileceği için bu ilim şubelerinde müderrislerin tamamen darülfünuna bağlanmaları istenecektir Edebiyat fakültesinde lâğvedilecek üç kürsü olduğu ve buna mukabil de iki kürsü ihdas edileceği ümit edilmektedir. Bu meyanda şerhi mütun kürsüsü lâğvedilecek ve müderris bulunan Ali Ekrem Bey tekaüde sevkedilecektir. Hukuk fakültesinde kanun bilen ve tatbik eden adamdan ziyade hukukî kafa ile mücehhez hukuk âlimi yetiştirmek maksadı gaye ittihaz edildiğinden fakültede mesai tarzında bazı tebeddülât yapılacaktır. Roma hukuku dersi lâğvedilecek ve tarihi hukukla birleştirilecektir. Darülfünun hocaları meyanında serbest doktorluk, avukatlık yapanlardan maada ücretli olarak memurluk yapan, liselerde muallim bulunan müderrisler ve müderris muavinleri de vardır. Darülfünun profesörlerinin ücretli dahi olsa hariçte memuriyet yapmalarına ve bilhassa liselerde ders okutmalarına kat'iyen müsaade edilmeyecektir. Serbest avukatlık ve doktorluk meselesine gelince, bunu da ancak mühim konsoltasyonlar, yüksek ihtisas işleri ve mühim hukuk meseleleri deruhte ve intaç şekline yapabilecekler, sırf maddî düşüncelerle doktorluk, avukatlık yapamayacaklardır. Darülfünunda ıslahat yapıldıktan sonradır ki bareme göre son defa yapılan maaş sistemi tatbik edilecektir. Geçen sene hocalara 500 - 400 ilh.. maaşlar tayin edilmişse de müderrisler henüz bu maaşları almamakta, eski maaşlarını muhafaza etmektedirler. Bu maaşlar yeni teşkilâtın tatbikını müteakip verilecektir.

Maarifte

Açıktaki Muallimler

Şurayı devlete müracaata karar verdiler

Ecnebi ve ekalliyet mekteplerinden son kadroda açığa çıkarılan 180 ni mütecaviz türkçe mu alliminden bazıları haklarını aramak üzere Şurayı devlete müracaat etmeğe karar vermişlerdir. Bu muallimler 8—10 seneden beri ayni vazifede bulunduklarını iddia etmekte ve çıkarılmalarında bir sebep olmadığını söylemektedirler. Kendilerile görüştüğümüz açığa çıkarılan muallimlerden bazıları diyorlar ki:

— Biz bu vazifeye lâyık değilsek evvelâ niçin bizi tayin ettiler? Ve şimdiye kadar bazı kusurlarımız oldise 8 seneden beri niçin vazifemizi almadılar. İki sene evvel vekâlet müfettişi umumilerinden mürekkep bir tetkik ve tasfiye komisyonu vücude getirilmişti. O komisyon uzun tetkikattan sonra bizi vazifemizde bırakmıştı, bu sene böyle bir komisyon yapılmamış, tetkikat icra edilmemiştir. Kadrolar alelâcele yapılmıştır. Açığa çıkarılan muallimlerden bir çoğu haksız muameleye uğramışlardır."

Stenoğrafı kursu

Bugün Cağaloğlundaki Amelî hayat ticaret lisesinde umuma mahsus yeni bir stenografi yani seri yazı kursu açılacaktır. Tedrisat üç ay sürecektir. Yazılma muamelesi bugünden salı günü akşamına kadar devam edecektir.

İlk mekteplerde tedrisat başladı

Bu sabah şehrimizdeki bütün ilk mektepler yeni sene tedrisatına başlayacaklardır. Bu sene bütün tedabir evvelce alındığı için hiç bir çocuk mektepsiz kalmamıştır. Yedi yaşında olan her çocuk mektebe kabul edilmiş, hattâ 6 yaşında olup gösterişli olan çocuklar dahi alınmışlardır. Bu sene İstanbul ilk mektepleri birinci sınıflarına dört bini mütecaviz talebe kaydedilmiştir. Bir çok semtlerde birinci sınıflara şubeler ilâve edilmiştir.

Sanat mektebinde tadilât

Sultanahmetteki mıntaka sanat mektebi binasında esaslı tadilât vücude getirilmektedir.

Mektebin matbaa kısmı kaldırılmış, yerine elektrik atelyesi yapılmış, demirhane ahşap iken betona tahvil olunmuştur.

Mektepteki demirhane ve dökümhane bacası 28 metre irtifaa yüksetilmiştir.

Tahlisiyede yeni tertibat

Tahlisiye İdaresi, Boğaz haricindeki bazı istasyonlara yeni tertibatta deniz fenerleri, kurtarma aletleri ve saire temin etmiye karar vermiştir.

Bilhassa Boğazın en tehlikeli iki noktasına yeni bir fener konacak ve bu meyanda da tahlisiye vesaiti alınacaktır.

Tarihin Çinde din ve felsefe kısmı

Türk tarihi tetkik encümeni, "Türk tarihinin ana hatları" ünvanlı eserin "Çinde din ve felsefe tarihi" kısmının yazılmasına darülfünun lâhiyat fakültesi dinler tarihi müderrisi Hilmi Ömer beyi memur etmiştir.

Hilmi Ömer bey, İngilterede felsefe ve içtimaiyat tahsil etmiş, bilhassa din tarihine, eski dinlerin zuhuruna, tesisine ait tetkikat ile meşgul olmuş, bu hususta salâhiyettar bir zattır.

Mersin limanından giden vapurlar

Fransız bandralı Lâ Mortin vapuru altmış altı ton makine malzemesini hâmilen limana gelmiş ve bir mikdar ihracat emteası alarak Suriye tarikiyle Marsilyaya avdet etmiştir. İtalyan bandralı (Federiko ve Bulseno) vapurları limana yirmi ton ticarî eşya getirmişler ve limandan yüzelli ton kadar hububat ve bin iki yüz mevaşi alarak Suriye ve Malta tarikile Marsilyaya gitmişlerdir.

EMLÂK SAHİPLERİNE ve MİMARLARA

Beyoğlu Gaz Şirketi her nevi GAZ tesisatını eski fiatlarından yüzde 30 noksanına deruhte eder.

İşleriniz için Şirkete müracaat ediniz

Belediyede

Sıhhî Mürakabe

Belediyede yeni teşkilât yapılıyor

Şehrimizin kenar mahallelerinde bazı fakir hastalar günlerce yattığı halde yardımlarına yetişecek teşkilât yoktur.

Belediye, hem halkı hastalığa karşı muhafaza etmek, hem de hastaları tedavi edecek sıhhî vesayada bulunmak üzere bir sıhhî murakabe heyeti teşkil etmiştir. Heyet, İstanbulun her mahallesindeki evleri dolaşacak, nerede fakir, hasta aile bulunduğunu tetkik ederek hasta arayacaktır. Bu arama neticesinde ayakta tedavi edilecek olanlar tedavi edilecek, bazılarına sıhhî tedbirler tavsiye olunacak, hastaneye sevkleri lâzım olanlar da hastaneye kaldırılacaklardı. Yeni teşkilâtta kâfi miktarda hekim ve hasta bakıcı bulunacaktır.

Mürakabe heyeti bilhassa hastalıkların ne gibi vasıtalarla geçtiğini, nasıl korunmak lâzım geldiğini anlatacaktır.

Yüksek kaldırım tamir edilecek

Belediye yeni sene işleri içinde Yüksekkaldırımı esaslı bir surette tamir ve yeni bir şekilde tadile karar vermiştir.

Et neden pahalı

Son zamanlarda şehrimize küllliyetli miktarda koyun geldiği için Uzun çarşı ve Kadıköyünde bir koyun 350-400 kuruş arasında satılmaktadır.

Buna rağmen mezbaha resmi yüksek olduğu için et fiatları pahalıdır.

Hayvan borsasında ayaktan, yani diri olarak bir karaman koyununun kilosu on, on beş kuruştan muamele görüyor. Karaman koyunu kesildikten sonra yarı ağırlığını kaybediyor ve on kuruşa hayvan borsasın da muamele gören karamanın kilosu yirmi kuruşa çıkıyor.

Kiloyu okkaya tahvil edince tahminen etin okkası otuz kuruşa geliyor. Buna okka başında on kuruş mezbaha resmini, on kuruş da toptancının kârını zam etmek lâzımdır. Perakendeci de bu malı dükkânda elli kuruşa satıyor.

Kıvırcık koyun eti de ayakta olarak kilosu yirmi beş kuruştan satıldığı halde ayni seyri takip ederek kasap dükkânında seksen kuruşa çıkmaktadır.

Darülfünuna giden belediye memurları

Dahiliye Vekâletinin verdiği bir emir üzerine bundan sonra belediyeye alınacak memurların Darülfünuna devam etmelerine müsaade edilmiyecektir.

Bu emir üzerine bütün Belediye memurlarına bir tamim yapılmış, elyevm Darülfünun tahsili yapan on sekiz memurdan başka bundan sonra hiçbir memurun Darülfünuna gidemiyeceği bildirilmiştir.

Ada Seferleri

Bugünden itibaren tarife değişti

Seyrisefain idaresinin Adalar ve Yalova hattı tarifesi bugünden itibaren değişmiştir. Bu sabah yeni tarife tatbik edilmektedir. Yeni tarifeye nazaran her gün Yalovadan İstanbula sabahları 6,30 da, akşamları da 16,40 ta Köprüye iki vapur hareket edecektir.

Köprüden de Yalovaya 8,25 te ve 18 de iki vapur gidecektir. Pendikten köprüye 6,55 te ve 14,30 da, Köprüden Pendiğe de 10,20 de ve 19;30 da iki vapur hareket edecektir.

Büyükadadan Köprüye sırasile 6,10, 7;10 da; 7,35 te; 8 de, 9;30 da; 10;40 da; 15;10 da; 16,20 de; 17,35 te ve 18;5 te 10 vapur hareket edecektir. Köprüden Büyükadaya da hergün 10,20 ; 14;30; 16; 17;35; 18; 18;15 ve 19,15 te birer vapur hareket edecektir.

Büyükadadan 8 vapuru ile, Köprüden 8,25 ve 18 vapurları doğru postadır.

Kadıköyünden Büyükadaya 8,45 te diğer adalara da 10,40 ta birer vapur hareket edecektir.

Istanbul Nasıl Eğleniyor?

Kefeliköy suyunun başında..

İstanbulun şifalı sularından biri, Boğaziçinde Kireçburnu yanında, sicim gibi akan bir sudur

Sizin kulaktan âşık olduğunuz var mıdır? - Çayırbaşılıların toplandığı çeşme başı.. - Bir desti su, kaç saatte dolar? - Bir içim suya doyum olur mu? - Su yüzünden yaz kış Kireçburnunda oturanlar var - Armudun iyisi ve suyun iyisi..

İnsan, kulaktan âşık olabilirmiş. Bunu, ben kendi nefsimde denedim.

Kaç zaman var ki, kiminle görüşsem, onun methini işitir oldum:

— Aman, azizim.. Su değil şerbet.. Bardakla içme... Bulursan damacana ile iç!..

— Mide, bağırsak, böbrek.. kum, taş... Ne hastalığın varsa kökünden söküyor!

— Kaç zamandır İstanbulda yaşa da bu sudan bir avuç olsun içme! Adeta inanacağım gelmiyor..

— Kefeliköy suyuna gitmedin ha.. Aşkolsun sana..

Dedim ya, beni adeta kulaktan âşık ettiler. Geçen gün, ne olursa olsun, diyip yola çıktım.

Bu namlı suyu bana tarif ederlerken:

— Kireç burnu ile, Büyükdere arasında.... demişlerdi.

Yolda vapurun çımacısına danıştım:

— Kireçburnunda mı insem, yoksa Büyükderede mi?

Çımacı, bir parça düşündükten sonra, cevap verdi:

— Kireçburnuna daha yakın düşer!..

Rumeli sahilini takip eden vapurumuz, çarçabuk Tarabyaya vardı. Tarabyadan sonra da Kireçburnu... İskeleye çıkınca sağa saptım.. Beş on adım yürüdüm, yürümedim bir çeşme göründü. Üzerinde dün yazılmış gibi pırıl pırıl bir kitabe var.. Kitabede şunu okudum:

"İshak Ağa, Emini gümrükü Âsitâne.. Sene 1163,

Acaba söyledikleri çeşme bu mu?

Su dolduran bir ihtiyara sordum:

— Buralarda bir çeşme varmış, pek meşhurmuş.. Acaba bu mu?

İhtiyar, elindeki kovayı çeşmenin musluğu altından çekerek durakladı; neden sonra hatırlayarak:

— Anladım, dedi, sen Kefeliköy suyunu arıyorsun.. Sonra elile Büyükdere caddesini gösterdi:

— Doğru bu yolu tut... Otobüs durak yeri var. Oradan sap... Yüz adım kadar yürü... Solda bir tepe göreceksin. Tepenin altındaki dereye in.. İşte menşur su oradadır.. .

İhtiyara teşekkür ederek yoluma devam ettim.. Durak yerine gelince sola saptım. Çıplak ayaklı birkaç çocuk, güneşe karşı oynuyorlardı:

— Çocuklar.. Buralarda iyi bir su varmış!..

Daha sözümü bitirmeden saçlarına cumalık mavi kurdelâsını takmış yetişkin bir kız, önüme düştü; beni birkaç adım yürüttükten sonra elile uzakta bir tümseği işaret etti:

— Bak... Çayırbaşılılar oturuyor!... .

— Çayırbaşılılar da kim?

Kızcağız.. bu cehaletime hafifçe gülümsedi:

— A.... Çayırbaşılılar işte..

Gösterdiği yerde, birkaç yeldirmeli kadın oturuyordu. Çayırbaşılılar, bunlar olacaktı.. Yolumun üstüne çıkan kurumuş bir derenin dolambaçlı yatağını takip ederek bir tepeye tırmandım.. Fakat çeşme hâlâ meydanda yok.. Tombul bir kız, bacak bacak üstüne atmış, huvardaca şarkı söylüyor.

Biraz sıkılarak yanına yaklaştım:

— Affedersiniz.. Bu taraflarda bir çeşme varmış..

Şakrak bir kahkaha arasında, derenin içine doğru seslendi:

— Pembe, kız... Cici Beyime yol aç.. Su içecekmiş..

Bu Cicibey, her halde ben olacaktım. Fakat, kendi üzerime almak işime gelmedi. En ciddî tavrımı takınarak aşağı indim. Kefeliköyün meşhur çeşmesini size birkaç kelime ile anlatayım: Toprağın içine yerleştirilmiş sekiz on santim uzunluğunda, geniş ağızlı bir boru.. Bu borudan sicim inceliğinde bir su akıyor.. Buna akıyor denemez, damlıyor demek daha doğru olur.. Çeşmenin üstündeki gümbete sıra sıra destileri dizmişler. Bir destinin dolması için, hiç olmazsa iki saatlik bir zaman ister. Bana ne zaman sıra geleceğini düşünürken, tombul Çayırbaşılının sesi duyuldu:

— Çekilseneze be.. Ağabey ciğim su içecek!...

Ne ise, bu sefer bir derece terfi ettik, Ağabey olduk. Maamafih, Ağabey hitabı, Cicibeyden daha hoşuma gitmedi değil!

Avucumu dua eder gibi açtım. İçerisini çukurlatarak alabildiği kadar su ile doldurdum, fakat bu bir pençe su, bana mısın demedi.

Tekrar bir avuç.. Yine hiç içmemiş gibiyim.. Bu şefer, iki avucumu kullanmağa karar verdim. Nafile... Kandırmıyor.

Çayırbaşılı kız, yeniden bir şarkı tutturdu;

Seni sevmiş te yaratmış yaradan...

Kâfirin ne de güzel sesi var. Yanında çamur rengi bir kadın var. Kız şarkı söyledikçe, homurdanıyor:

— Abe ne oldu sana bugün... Tuttu yine sevdalı damarın?..

— Aman sen de.. Ne olur sevdalı olursam.. Şimdi cümle âlem sevdalı.. Biz de modaya uyuyoruz...

İhtiyar çingene karısı, çürük dişlerini göstererek güldü:

— Modalı mısın sen kız?

— Modalı mıyım, Adalı mıyım, ben de şaşırdım.. .

Çeşme başındaki nöbet usulüne hiç diyecek yok doğrusu.. Herkes sırasına razı.. İlk gelen, kendinden sonra gelenden daha kıdemli sayılıyor. Çayırbaşılılar hak, hukuk tanır insanlar....

Bir Rum kızı, tâ Tarabyadan yayan gelmiş. Belli ki işi de acele.. Fakat sırayı bozmağı aklından geçirmiyor. Yalnız ikide bir kolundaki saate bakarak;

— Ah, vire... Sok vakit geçmiş... Daha üç desti dolacak... diye söyleniyor.

Bu çeşmeden, cuma günleri tâ Adalardan, Bakırköy, Yeşilköy gibi uzak yerlerden su doldurmağa gelenler varmış.

Ve Çayırbaşılı diyor ki:

— Geceden çıkarız yollara.. Bakarız, yine dolmuş insan... Yok rahat, bu yabancılardan...,,

Çeşmenin suyu para ile pulla değil amma, buradan bir desti su doldurmak, yerin altından bir küp altın çıkarmak kadar zor...

Maamafih geceleri nisbeten kalabalık az oluyor, yani iki saat kadar beklenirse bir Damacana su doldurulabiliyormuş..

Maamafih, metedildiği kadar varmış. Ben ömrümde bu kadar hafif su içtiğimi hatırlamıyorum. Bütün gün fasılasız bu sudan içilecek olsa insan, yine midesinde bir şişkinlik duymayacak.

Hasılı ey kariler.. Bu suya bir içim su dediğimiz dilberler gibi doyum olmuyor..

Dönüşte, iskele memuru ile yine suya dair konuştum:

— Beyim, dedi, bizim Kireçburnunun suları biribirinden alâdır. Şu gördüğünüz İshak Ağa çeşmesinin suyu öyle çok idrar verir ki, insan bira içmiş gibi olur...

Mübarek su, kış gelince ısınıyor, yaz sıcağında da buz kesiliyor. Amma, Kefeliköyünün suyu başka... Onun dünya yüzünde bir eşi daha yok..

Bu su yüzünden Kireçburnunda yaz kış oturanları bilirim. İsmi lâzım değil, bir doktor vardır, yalnız bu sudan içer. Sonra, kum, böbrek hastaları tâ nerelerden gelip buradan su alırlar.

Malûm ya, herkese inan olmaz. Kendi elinle doldurmalısın ki şifalı su içtiğini anlayasın...

Dönüşte kendi kendime düşünüyorum:

— Armudun iyisini dağda ayılar yer, derler. Yazık ki suyun iyisini de Çayırbaşının kıptileri içiyor!

M. SALAHADDİN

Hayatı Ucuzlatmak

Dahiliye Vekili yeni bir tamim gönderdi

Dahiliye Vekili Bey, müspet neticesi her tarafta halkı memnun eden pazarlar hakkında belediye ve idare amirlerini yeniden teşvik ve tahrik için bir tamim göndermiştir. Bu ehemmiyetli tamimi neşrediyoruz:

1 — Şehirlerimizde her yerin icap ve ihtiyacına göre pazar yerleri açılmasının temini hakkında Vekâlet tamiminin idare ve belediye reisleri tarafından fili tatbikatı, açılan yerlerde halkın memnuniyetini mucip olacak iyi neticeler vermektedir. Şahsî müşahedeler, resmî raporlar, hususî mütalealar, aile tecrübeleri, gazetelerdeki iktisadî makaleler ve kronikler ve bilhassa alâkadar fertlerin ifadeleri bu neticeyi teyit ve teşebbüste devamı şevik edecek mahiyettedir.

Bu müspet ve müsmir neticeyi daha verimli ve daha tutumlu yapmak, yani mevcut içtimaî ve iktısadî şartlar altında halka ve aile iktısadına bu kadar faydalı olan müesseseleri mevcut imkânlar dahilinde daha ziyade tekemmül ettirmek idare ve belediye amirlerinin ilk vazifelerindendir. Vekâletin noktai nazarına göre bu vazife ihtiyaç varsa yeniden pazarlar açmak ve açılanları tekemmül ettirerek ucuzluk, temizlik ve intizam noktalarından gayeye yaklaştırarak ifa olunabilir.

Binaenaleyh idare ve belediye reislerinin pazarların açılması, tanzim ve ıslahı ile bizzat alâkadar olarak et, sebze, yağ, süt, yumurta gibi esaslı gıda maddelerinin temizlik ve tazeliği ile fiatlarının da mahalli şartlara uyğun olmasının Polis veya belediye memurlarından birisinin ve yahut bir kaçının heyet halinde pazar komiseri sıfatiyle daimî surette murakabe ettirilerek her zaman nezaret altında bulundurulması icapeder.

2 — Kışın da pazar yerlerinin faaliyetini temin için satıcıları yağmurdan çamurdan koruyacak tertibat şimdiden düşünülmelidir.

3 — Yakında pazar yerleri için ucuz ve ihtiyaca uygun tipte plânlar vekâletten Vilâyetlere gönderilecektir. Bununla beraber büyük hanlar ve sair mevcut tesisattan istifade ederek kış için pazar yerlerinin tertip ve tanzimine başlanılmasını ve nerelerde pazarlar açıldığının bunların ne gibi noksanlarının, ikmal ve ıslahlarının neye mütevakkıf bulunduğunun işarını rica ederim."

Dahiliye Vekili
ŞÜKRÜ KAYA

Ekonomi

İncir Vaziyeti

İzmir ticaret odasının bir raporu

İncirlerimizin vaziyetine dair İzmir ticaret odasınca mühim bir rapor hazırlanmıştır. Bu rapora göre mevsim iptidasından şimdiye kadar Borsada 5,614,510 kilo incir satılmıştır. Geçen sene ayni tarihe kadar 5,342,785 kilo incir satılmıştı.

Borsa fiatleri: Bu hafta zarfında İzmir Borsasında süzme 15-25 kuruştan, elleme 10-18, paçal 6,875 - 14,5, natürel 9-11, hurda 6 kuruştan satılmıştır.

İhracat: Son hafta zarfında İzmir limanından ecnebi memleketler limanlarına 2,649,567 kilo incir sevke edilmiştir.

Mevsim iptidasından 23 eylûl tarihine kadar muhtelif ecnebî memleketlere 4,488 ton 253 kilo incir ihraç olunmuştur.

Geçen sene ayni tarihe kadar 4,624 ton 724 kilo ihracat yapılmıştı.

Manisa borsası

MANISA, 30. A. A. — Dün öğleye kadar borsada 8-18 kuruş arasında 392 çuval üzüm ve 4,30 paradan 7 kuruş arasında 130 çuval buğday ve 3 buçuk 4 kuruş arasında 17 çuval arpa ve 16,5 kuruştan 2 çuval susam, 10 kuruştan 17 çuval koza satıldı.

Dünkü üzüm satışının yekûnu 601 çuvaldır.

Bulgaristana gönderilen balmumları

Bulgaristan Türkiye balmumularına karşı fazla gümrük resmi koymuştur. Bu vaziyet karşısında Türk balmumularının piyasada fiatları düşmektedir.

Son fiat Karadeniz balmumuları 77 kuruş, Anadolu balmumuları 71 kuruştur. Bulgaristan hükûmeti, Türkiye ile yaptığı ticaret muahedesinde Türk balmumularına karşı asgarî tarife tatbikini deruhte etmişti buna mukabil Türkiye de, Bulgaristanın ağaç kömürlerine ve kaşkaval peynirlerine karşı asgarî tarife tatbik etmektedir. Bu vaziyet karşısında, Bulgaristanın ticaret muahedesindeki kayıtlara riayet etmediği anlaşılmaktadır.

Memlekette

Baba Katili

Bir şerir mavzerle babasını öldürdü

Ceyhandan yazılıyor: Bu civarda Adatepe köyünde oturan Mustafa isminde şerir bir evlât, yetmiş yaşındaki babasını öldürmüştür. Mustafa cinayet gecesi iki arkadaşı ile birleşerek Karslı Hatice isminde bir alüfteyi köy haricine götürmüşler ve eğlentiye başlamışlardır. Bir aradlık sarhoş olan Mustafa bir taarruza uğradıkları takdirde müdafaa için silâhları olmadığını tevehhüm etmiş ve köye dönerek evdeki mavzeri almak istemiştir, fakat babası mavzeri vermediği gibi kendisinin gitmesine de müsaade etmemiştir. Bundan müğber olan Mustafa, mavzeri kaptığı gibi babası Raşit Ağanın üzerine boşaltmış ve öldürmüştür. Yakalanan Mustafa, mavzeri, babasını öldürmek kastile atmadığını, babası kendisinin evden çıkmaması üzerine kapıyı kilitlediğini, mavzer kurşunlarile kilidi kırıp çıkmak için silâh attığını, fakat kurşunların bu esnada dışarıda bulunan babasına isabetle öldürdüğünü söylemektedir.

Bir kadını kalbinden vurdular

Sındırgıdan yazılıyor: Bigadiçin Orta mahallesi ahalisinden Mahmut, Hüseyin Efenidinin evine girmiş ve ailesi Hatice Hanımı tabanca ile kalbinden vurup öldürmüştür.

Bir tahsildar kayboldu

İZMİR, 29 — Kemalpaşa kaza merkezinde ikamet eden tahsildar Mahmut Ef. ismindeki bir zat evvelki sabah bir katıra binmiş; keçilerini beraberine alarak otlatmak üzere civar dağlara çıkmış. Katır akşam üstü boş olarak eve avdet etmiş, bütün intizarlara rağmen Mahmut Ef. gelmemiştir.

Mahmut Ef. dört günden beri kayıptır. Bir cinayete kurban gittiği zannediliyor.

Milliyet

Asrın umdesi «MİLLİYET» tir.

1 T.EVVEL 1932

İdarehane: Ankara caddesi, 100 No.
Telgraf adresi: İst. Milliyet
Telefon Numaraları:
Başmuharrir ve Müdür: 24318
Yazı işleri Müdürlüğü 24319
İdare ve Matbaa 24310

ABONE ÜCRETLERİ:

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez — Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur. Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy rasat merkezinden :

Bugün hava ekseriyetle, poyrazdan mutedil kuvvette rüzgârlı olarak devam edecektir.

30-9-932 tarihinde hava tazyiki 764 milimetre, en fazla sıcaklık 28, en az (20) santigrat kaydedilmiştir.

Haftanın yazısı

İntikam

İki ay dışarıda kaldığım müddetçe görmediğim dostlarımdan jeoloji muallimi Aziz Bey ismindeki ahbabım dün odama geldi..

— Merhaba! yahu! Safa geldin! Ne var ne yok bakalım... Yediğin içtiğin senin olsun gördüğünü geçirdiğini anlat!...

Sözile sohbet kapısını açtı...

Pek sevdiğim bir adam olduğu için gelişine memnun oldum. Ben iş zamanında misafir almaktan hiç hoşlanmazken, özlediğim bir dostumun huzuru bana işimi unutturdu... Ne görüşülür?.. İki ay ayrılmış iki dost ne üzerine görüşebilir?.. Hal hatırdan sonra müşterek aşinalar hakkında soruşturmaya başladım:

— Hüseyin ne yapıyor?..

— Hangi Hüseyin...

— Canım komisyoncu?..

— Ha!. İyi! Suadiyede bir pansiyonda oturuyor..

— Aksaraydaki evi kiraya mı verdi...

— Hayır! kayın validesile geçinemedi... Karısını aldı. Oraya gittiler.. .

— Ev ne oldu?.

— Hiç! Bomboş duruyor...

— Aliden ne haber?..

— Tekfür dağına gitti..

— Ne münasebet!.

— Vallahi ihtiyar bir halası mı, teyzesi mi varmış, hastalanmış,

— Desen e! miras yiyecek!...

— Kimbilir?.

— Peki!.. Ragıptan ne haber!.

— Bildiğin gibi gece gündüz çekiyor... Geçen hafta gece yarısı eve dönerken soymuşlar..

— E sen ne yapıyorsun? bakalım.. .

— Ben iyiyim...

— Müdürle aran nasıl!..

— Onu hiç sorma!.. Aramızdan su sızmıyor..

— Amma yaptın ha! Ya eveli hiç geçinemezdiniz?..

— Ey kuzum! intikam!..

— Ne intikamı?...

— Onun bana ettiklerini bilirsin!.

— Canım sana hususî bir garezi yoktu ya! O adamın karakteri öyle!.

— Ben karakter, marakter bilmem. On beş gün kıstelyevm, iki defa ihtar. Bir senede hangi hocanın başına gelmiş şeydir?..

— E ne oldu da intikamdan bahsediyorsun?.

— Dinle!.. Malûm ya! Onun bir mide hastalığı vardır.

— Evet!..

— Ben bu mide hastalığını hareket noktası olarak aldım..

Evvelâ gayet candan bir dost sıfatile üç dört gün muttasıl midesinin nasıl olduğunu sordum..

— . . . . . .

— Sonra yavaş yavaş mide hastalığının ehemmiyetinden, ihmal edilmemesi lâzım geldiğinden ve eğer bakılmazsa (ülser) olup delineceğinden ve adamın ölümüne sebep olacağından bahsettim...

Birkaç ta mevhum misal getirdim.. Bu menval üzere üç dört gün çalıştım.. Öyle bir merak ve (ipokondri) geldi ki; işe güce bakmaz oldu. Ondan sonra her gün beni gördükçe sormağa başladı:

"— Dün akşam yine midem pek şişkin idi. Gazdan çatlaya caktım..

— Ne yediniz?.

— Hiç! Zaten iştiham yok! Biraz domates salatası yedim:

— Aman!.. Vitamin D vardır.. Zayıf midelere gelmez! Semmi katildir. Ağzınıza koymayın!"

Bir gün sonra:

"— Akşam midem ağrıdı yine!..

— Bir şey dokunmuş olacak ne yediniz?..

— İmambayıldı?.

— Neeee?.. İmambayıldı mı?.. Ne yapıyorsun yahu! Bir lokması zehirdir.. Patlıcanda Asit Kirkirik (!) vardır. Midenin gışayı muhatisini tahrip eder. Patlıcanın ağız yaktığına dikkat etmediniz mi? Sakın ha!„

İki gün geçer, bir daha!.

— Aman birader! Bütün gece midemde bir ekşilik, bir kaynama!.

— Ne yediniz?.

— Fasulye! .

— Sağ yağlı mı?.

— Hayır! Zeytin yağlı!.

— Vay vay vay!. Doktor size zeytin yağını menetmedi mi yahu!

— Hayır bir şey söylemedi. .

— Aman kardeşim! Zeytin yağında olein vardır. Midesi hasta olanlar hazmedemezler.. Hazmedemeyince kara ciğer fazla safra ifrazına mecbur olur... Bu sefer midede safra çoğalır ve kaynamaya başlar.. Eğer önüne geçilmezse ağrılar başlar ve daha sonra midede yarası...

— Eyvah! Ne yapayım şimdi!

— Hiç! yapılacak şey basit. Zeytin yağı yememeli..„

Ve işte bu menval üzere azizim herife yemek için kızarmış ekmek, haşlanmış patates ve sade suya pirinç çorbasından başka bir şey bırakmadım.... Git te halini gör.. Midesini düşünmekten ve açlığa idman etmekten, bizimle uğraşmaya vakti kalmadı..

Şimdi pek rahatız....

— Ha! intikam bu mu idi?..

— Ne sandın ya!..

O gitti, ben derin derin düşündüm....

Medeniyet ilerilediklce intikam vasıta ve silâhları da değişiyor...

FELEK

HİKÂYE

Okuyan ayı

Kahraman Efendi çok inatçı bir adamdı, nuh der, peygamber demez, her şeyi bilirim iddiasında bulunurdu.

Söylediğinin aksini iddia edenlerin elinden çekmedikleri kalmazdı.

Yalnız bir tabiatı vardı, çok doğru bir adamdı. Bilmediği şeye karışmaz, yalan söylemez, hakkı teslim, hatâsını itiraf eder, fakat bir şeyin de doğrusunu öğrendi mi bildiğinden şaşmazdı. Kahraman Efendinin bir de oğlu vardı: Nevzat.. Nevzat babasının aksine mülâyim tabiatlı, her söze kanar, her güler yüzün karşısında yel kenleri suya indirirdi. Babası oğlunun bu tabiatini ahmaklığına, kalın kafalılığına verir:

— Benim gibi, zeki, akıllı, şeytanın yattığı yeri bilir bir babanın böyle oğlu olur mu? der, Nevzadı nasıl adam edeceğini düşünür, dururdu.

Kahraman Efendi bir aralık:

— Şu oğlanı mektebe vereyim, belki okuyunca zihni açılır, diye düşündü. Kalktı, tanıdığı mektep müdürlerine müracaat etti, fakat hepsinden de:

— Olamaz, cevabını aldı.

Çünkü oğlu 17 yaşına geldiği halde elifi görse mertek sanırdı. Kahraman Efendi biricik oğlunu:

— Aman üzülmesin,

— Aman zayıflamasın,

— Küçükken okursa ahmak olur, diyerek okutmamış:

— Hoppala beyim,

— Dandini paşam, diye ağu cuklarla büyütmüştü.

Okutmayı şimdi düşünüyordu, düşünüyordu amma hiç bir mektebe de kabul ettiremiyordu.

Bu 17 yaşındaki mektep medrese görmemiş delikanlı ile uğraşmayı hiç bir hoca da deruhte etmiyordu. Bir aralık Kahraman Efendi kendisi okutmak istedi, Nevzadı karşısına oturttu:

— Elif direk gibi

— Be tekneye benzer,

— Cim karnında bir nokta,

— Ayin ağzını açmış, şeklin de tariflerle ona eski Arap elifbesini öğretmeye çalıştı, çünkü kendisi bundan başkasını bilmiyordu. Fakat Nevzat bu alelâcayip, kargacık, burgacık harfleri hâfızasında tutamıyordu.

— Bu oğlan bunları anlamıyor, anlamamakta da haklı. Ben bile yedide başladım, yirmi de ibareyi sökebildim. Başka bir çare düşünmeli! Endişesile Kahraman Efendi oğluna yeni Türk harflerini öğretecek bir hoca aramağa başladı.

Hoca çoktu amma kimse Kahraman Efendinin oğlunu okutmak istemiyordu. Bunun iki sebebi vardı: Kahraman Ef. nin etliye, sütlüye karışarak:

— Dediğim dedik, öttürdüğüm düdük, diye inatçılık etmesi, oğlunun da mankafa mı mankafa olması. Zaten Kahraman Efendinin bu tahsil pazarında da inadı tutmuştu. Hocalara:

— Götürü pazarlık. Benim öyle ders başına para veyahut aylık vermeye aklım ermez. Oğlanı üç ayda mı, altı ayda mı, ne kadar zamanda okutursan o kutur, alırsın paranı! diyordu.

— Oğlan ibareyi sökmeden, gazeteyi yüzünden su gibi okumadan metelik vermem.

Bu pazarlığa da hiç bir hoca yanaşmıyordu. Nihayet birgün bir adam çıka geldi:

— Ben Nevzat Beyefendi oğlumuzu okuturum, dedi.

— Amma evvelâ pazarlık edelim.

— Hay hay efendim.

Kahraman Efendi yukarıdaki şartları tekrarladı. Yeni gelen hoca derhal tasvip etti ve pazarlıkta uyuştular.

Pazarlık uymuştu. Fakat yeni hoca bir şart daha koydu.

— Bir cihet daha var efendim.

— Bitmedi mi?

— Bitti efendim, yalnız ben dehane uzakçadır, hergün tramvay parası falan vereceğim, bunun yüz lirasını peşin ihsan buyursanız?.

— Ya oğlan okumazsa.

— Okumaz olur mu efendim?

— Olur ya... Benim oğlan hayvan gibi bir şeydir.

— Zarar yok efendim, hayvanlar da okur, bendeniz okuturum.

Bu söz Kahraman Efendiyi kızdırdı.

— Hiç hayvan okur mu? diye haykırdı.

— Okur efendim, okumaz olur mu?.

Kahraman Efendinin inadı tutmuştu:

— Süphanallah... Efendi benim bir aym var, okutabilir misiniz?

— Elbette efendim, iki ayda yazıyı yüzünden su gibi söktürürüm.

— Ayıya mı?

— Evet efendim.

— Efendi beni çıldırtacaksın....

— Efendim tecrübesi meydanda. Ayınızı verin bendenize, iki ay sonra huzurunuzda okumazsa size 300 lira veririm. Okursa siz bana iki yüz lira verir misiniz?.

— Verdim gitti.

Yeni hoca ayıyı aldı gitti. Hoca zeki bir adamdı. Kocaman harflerle bir alfabe yazdı, kocaman defterin bazı sahifelerine bu yazıları yapıştırdı. Defterin diğer sahifelerini boş bıraktı. Her sahifenin arasına gayet az et parçaları koydu. Ayıyı bu defterin başına oturttu. Elile yaprakları çevirip etleri ayıya yedirdi. Fakat ayıyı ertesi güne kadar aç bıraktı.

Ertesi gün defter ayni minval üzere hazırlandı. Açlığa dayanamayan ayı bu sefer yaprakları kendi çevirip etleri, yedi.

Daha ertesi günü Hoca Efendi ancak defterin yazılı sahifelerine et koydu, yazısız sahifeleri boş bıraktı. Ayı boş sahifeleri çabuk çabuk çevirdi, yazılı sahifelerde eti görünce durup yedi ve tam bir ay yazılı sahifelerde et bulmaya çalıştı.

Bir ay sonra ayının kitabında her yazılı sahifede et yoktu. Ayı boş sahifeleri çeviriyor, yazılı sahifeye gelince duruyor, bakıyor, ve muayyen olan eti bulamayınca:

— Homur, homur, homurdanıyor, diğer sahifeyi çeviriyor; eti bulunca yiyordu. İki ay tamam olunca Hoca Efendi ayıyı alıp sahibine götürdü. Ayıyı önüne getirdi, kitabını önüne koydu ve Kahraman Efendiye:

— Ayınız okuyacak efendim, dedi.

— Okusun bakalım.

Ayı kitabın kapağını açtı, yazı yoktu, yaprağı çevirdi, gene yazı yoktu, bir daha; bir daha; bir daha çevirdi, nihayet yazılı sahifeyi gördü, fakat üzerinde et yoktu, başladı homurdanmaya:

— Homur homur, homur..

Ve bu homurdanma kitabın nihayetine kadar devam etti. çünkü ayı yazılı sahifelerde et bulamamıştı. Kahraman Efendi bu vaziyeti hayretle seyretti, bahsi kaybetmişti:

— Okuyor amma, dedi, ben bir şey anlamıyorum.

— Anlamazsınız efendim. Ayı lisanile okuyor; anlamak için ayı olmalı. Ve Hoca Efendi üç yüz lirayı alıp uzaklaştı.

FELEK

Diridiri yakacaklardı

İZMİR, 29 — Karşıyakanın Soğukkuyu mahallesinde Meşrutiyet sokağında ikamet eden Âdil B. isminde bir genç, evin bahçe kısmındaki odasına yatmak için girdiği sırada üç kişinin tarruzuna uğramıştır. Hüviyetlerinin tesbitine imkân bulunmayan bu şahıslar Âdil Beyin yüzünü, gözlerini ve ellerini sımsıkı bağlamışlar, ayrıca karyolaya da bağlayarak odaya ateş vermişlerdir. Bundan sonra bu üç şahıstan ikisi odadan çıkmış; içeride son kalan şahıs Âdil Beye hitaben: "İntikam böyle alınır!" diye bağırmış ve çıkıp gitmiştir.

Bu adamlar gittikten sonra Âdil B. bağırmaya, iniltiler çıkarmaya başlamış; pederi Nazmi B. bu feryat ve iniltileri işiterek yetişmiş ve Âdil Beyi kurtarmıştır. Şüphe üzerine iki kişi yaaklanmıştır. Mddeiumumi muavini Şevki B. tarafından tahkikat yapılmaktadır.

Kari sütunu

Karanlık sokak

Sultanahmette oturan bir kariimiz yazıyor:

Mehmetpaşa yokuşundan Kadirgaya ve Küçük Ayasofyaya giden yollar zifiri karanlık içerisindedir.

Bu iki yol evlerine geç dönen işçi kadın ve erkeklerin geçididir. Buraya lâmba konulsa mühim bir ihtiyacın önüne geçilmiş olacaktır.

Kapatılmıyan lâğım

Sultanahmette Alman çeşmesinin önündeki lâğımlar patlamıştır.

Bu civardan kokudan ve pislikten geçilmiyor. Seyyahlar da bu berbat manzarayı görüp burunlarını ve gözlerini kapamakta dırlar. Tamir edilemez mi?

Lâmbasız istasyon

Bakırköylü bir kariimiz yazıyor:

Şark şimendiferleri kumpanyası Yenimahallede yeni bir istasyon tesis etmiş, fakat bu istasyona ne halkın beklemesi için yer yapmış, ne de geç trenlerle gelenlerin bir kazaya uğramamaları için elektrik tesisatı koymuştur. İki yük vagonunda bir seneden beri müterakim çöpleri ve pisliği temizletmemeleri yüzünden bunların içine girilememektedir. Önümüz kış olduğundan halkın beklemesi ve yağmurdan ve fırtınadan muhafazası için şimdiden tedabir alınması lâzımdır.

Verem mücadelesine yardım

Cümhuriyet bayramına müsadif 29 teşrinievvel cumartesi günü Verem Mücadele cemiyeti rozet tevzi edecektir. Cemiyetin Erenköyünde tesis ettiği sanatoryom için cemiyet, bütçesinden azamî fedakârlıkta bulunduğundan bu sene halkımız dan fazla bir gayret beklenmektedir.

Sıhhî coğrafya

Sıhhî ve içtimaî muavenet vekâleti, memleketimizin sıhhî coğrafyası hakkında tetkikat yaptırmaktadır. Bu münasebetle, her vilâyet sıhhiye müdüriyetine bazı sualler sorulmaktadır. Suallerden başlıcaları şudur:

1 — Şehir, kasaba ve köylerin beledî ve içtimaî vaziyetleri.

2 — Sular ve mahiyeti 3 Umumî belediye teşkilâtı, ve sıhhî müesseseleri

4 — Nüfus harekâtı

5 — Doğum ve ölüm vaziyeti

6 — Hastalık vaziyetleri, azalış veya artış nisbetleri.

Sıhhiye müdüriyetleri bu sualler etrafında tetkikat yapmaktadırlar

AŞKTA GALİP
JEAN MURA - KATE de NAGY

İstanbul Belediyesi Darülbedayi Temsilleri
Suvare cumartesi: 1-10-932
Saat 21.30
YEDİ KÖYÜN ZEYNEBİ
Yazan : Hauptmann
Tercüme eden: Seniha Bedri Hanım
Halk gecesi.

KİRALIK EV

Kadıköyünde Mısırlıoğlunda Nuh bey sokağında 22 numaralı elektrik ve suyu bulunan altı odalı ev kiralıktır. Görmek için bekçiye anlaşmak için de gazetemizde Ramiz B. ye müracaat edilmelidir.

İstanbul mahkemei asliye birinci ticaret dairesinden: 20 Eylül 932 tarihine müsadif salı günü saat 20 raddelerinde Ereğli civarında Kandilli açıklarında vukubulan harikten dolayi gark olan Türk sancağını hamil Kehlül vapuru suvarisi İbrahim Mehmet efendi tarafından mahkememize verilen raporun tasdiki talep edilmiş bulunduğundan deniz ticareti kanununun 1065 inci maddesi mucibince tetkikat icrası için 6-10-932 tarihine müsadif Perşembe günü saat 15,30 kararlaştırılmıştır. Bu işle alâkadar olan herkesin rapor alınırken yevm ve saati mezkûrda mahkemede bizzat bulunmağa veya vekilini göndermeğe selâhiyettar olduğu ilân olunur.

Doktor
Rusçuklu Hakkı
Galatasarayda Kanzük eczahanesi karşısında Sahne sokağında 3 numaralı apartmanda 1 numara. — Telefon 4.4354

Doktor
Hafız Cemal
Dahiliye hastalıkları mütehassısı
Cumadan maada hergün öğleden sonra saat (2,30 dan 5e) kadar İstanbulda Divanyolunda 116 numaralı hususi dairesinde dahili hastalıkları muayene ve tedavi eder. Telefon: İstanbul 22398.

Liseler Alım Satım Komisyonundan:

İstanbul Kız lisesinde yapılacak döşeme ve tavan ve saire tamiratı 26/10/932 tarihine müsadif çarşamba günü saat 16 da ihale edilmek üzere kapalı zarf usulile mevkii münakasaya konulmuştur. Taliplerin şartnameyi görmek için İstanbul E. lisesi kalemine ve ihale günü Maarif dairesindeki komisyona müracaatları. (5170)

İTTİHADI MİLLİ
TÜRK SİGORTA ŞİRKETİ
Harik ve hayat üzerine sigorta muamelesi icra eyleriz.
Sigortaları halk için müsait şeraiti havidir.
Merkezi idaresi: Galatada Ünyon Hanında
Acentası bulunmayan şehirlerde acenta aranmaktadır.
Tel: Beyoğlu : 4887

"Milliyet„ in edebi romanı: 1

ROMAN

Yazan: Falih Rıfkı

1

Sanat Kapısı

— Mari, kapıyı neden çabuk kapamadın? Haydi bir daha, tekrarrr... Raşit, tut şunun kolundan! Sizinle iki gün daha çalışsam, aklımı oynatabilirim.. Haydi şimdi hepiniz birden: bir.. iki.. Gir içeri Eliza.. Çık.. gir... tekrarrr... Hani muzika?

Hava: Sin Spaniche Tango

— Bu ne diz Fatma, bu ne diz.. Çiftetelli mi yapıyorsun? Alis, belini daha yavaş bük... Raşit, şunun sağ omuzuna bas, daha bas, basss... Haydi şimdi hepiniz birden: Bir... iki... Durmasana müzik!

Aynı hava..

Selma? Bıktım, usandım.

* * *

— Sesleri işitiyor musun, kızım..

— Evet, nedir bunlar?

— Yıldız yetişiyor.. Yalnız Türk stüdyosunda değil, pek sevdiğin Hollyvood stüdyolarında da başka türlü olduğunu zannetme! Marlène Dietrich şerit üstünde iki saniye süren tatlı bakışını tutturabilmek için, kim bilir kaç saat ağlatılmıştır? "— İyi esnemediniz, Marlène.. Bir daha... Olmadı, tekrar.. Ağzınızı daha açınız... Üst dudağınız dişlerinizi fazla örtüyor.

"Bizdeki değişiklik hitapdik, o kadar... Git, aşağıda, kumun üstündeki kızlara bak; tekrar boyanmak lâzım olmasa hepsinin gözyaşları değil, göz sularının boşanacağına şüphe yoktur.

* * *

— Haydi müzik !

Yeni baştan aynı hava..

Mari — Acaba bugün para alabilecek miyiz?

Luiz — Fatmanın yemek çantası olmasaydı, dün aç kalmıştım.

Alis — [Karnına basarak]..

— Göksu çayırında mısınız, yahu... Fatma, sırıtmakta mı bilmezsin? Mektepte cezaya kalkmış gibi duruyorsun. Hişş. kızım, oynadığın filmin adı: "Ekşi surat Mari!" değildir. Hepiniz içeri.... Şimdi hep birden: Birr... iki... tekrarrr.. Miyavlama keman! Daha sert, daha keskin... Birr... iki..

Bir seyirci — Baştan üçüncünün bacakları hoş..

Yanındaki — İkincideki göğse bak, göğse...

Rejisör — Efendiler, sanatbaz oynatmayoruz, film yapıyoruz..

İlk seyirci — Hoş geldin, inhisarcı başı! Deriz kenarına sebil parmaklığı gibi çıplak diz, karşılarına geç: Bük belini, dik göğsünü, kaldır bacağını... Seninkiler Yavuz Selim çıplaklarını da geçti.

Fatma olduğu yerde iki üç defa sıçrar.

Rejisör — Ne o Fatma, blak butona mı geçiyorsun?

Fatma — Ne blakbutonu efendim.. Kaynar kum ayağımı yakıyor... Giderken sizin papuçlarınıza sığdırabilirsem gene şükür...

— Şimdi hep birden... Haydi müzik..

Uyuma armonik...

Horlama fülüt...

* * *

"Yirminci asrın korkunç aydınlığı, üç bin mum, dev bakışı gibi bembeyaz cam yuvarlağı, ve bütün genç kız rüyaları, kelebekler gibi, bu kilovat atesine çarpa çarpa düşüyor. Yerde cigara külüne dönmüş kanat yığınlarına bakınız: hepsi, boş havaya dağılmak için bir

"Stüdyonun kara kutusu, yirminci asrın kafasını kalıplayan Allah maskesi olmuştur. Örtünün aralığından 1,9 objektifin bebeksiz gözü bakıyor: Beyaz esvaplı bakireler, altın saçlı delikanlılar, kollarını çaprazlamış, diz üstü, ona tapınmaktadır..

"Hiç bir tanrı, onun kadar, herkesin birden olmamıştı. Stüdyo, kereste ve karton deposu, stüdyo, ampul ve objektif ambarı, hangi katedral onun kadar ruh zorlamıştır?

"Muşambalaşmış surat, kirpikleri kavrulmuş iki gözçanağı, stüdyonun bütün korkunç esrarlarını istediğiniz kadar söyleyiniz. Paramount şeriti genç kız rüyalarını, yılan gibi, boğum boğum, sarmıştır. Şerit üstüne gelmek, şerite çıkmak! Yirminci asır, yirmi otuz yaşına kadar, sancı gibi, hep bu şerit hasretini çekiyor.

"Sırat köprüsünün hangi hikâyesi, M.G.M. veya Fox veya Paramount negatifine kadar geçilen yolun ıstıraplarını anlatabilir?

* * *

zerinde, hiç şüphesiz şeritte görüp uzattığı şakak saçını burarak dalgın dalgın düşünen delikanlıya bırakarak evime döndüm.

* * *

İşte ötekiler arasında çürüyüp gidecek bir başlangıç daha...

— 2 —

Bir roman yazmak nasıl aklıma geldi?

Bu yaz Bostancı kıyılarında oturuyorum. İlk haftalar kolay geçti. Sabahları tuzlu suda yıkandım. Kum üstüne serilip derilerini yakan kadın, erkek ve çocukları seyrettim.

Yanık deri modasının bize nasıl geçtiğini bilir misiniz? Eski Rusyada yazları Kırım'a ancak kibarlar gidermiş. Sonbahara doğru Petresburga, derileri kararmış olarak, dönerlermiş. Salonlarda ve sokakta yüzleri, kolları ve derileri yanık olanlar, yazı Kırım'da geçirmiş sayılırmış. Sonbaharda kibar zannedilmek için, iç Rus şehirlerinde bile, yazın, vücutları soyarak güneşte kızartıp ka-

hacirlerinin İstanbula getirdiği meraklardan biri de budur.

Deri yakmak ıstıraplı bir şeydir. Yüzükoyun veya sırtüstü kum üstüne serilmiş olanların yalnız yüzlerine baksanız, ya dişleri sökülüyor, ya kolları burkuluyor, ya karınları yarılıyor, sanırsınız. Hepsinde, ameliyat masasında, bayıltılmamış bir hasta yüzü vardır.

Kararmak oldukça uzun sürer. Vücut önceleri kabak içi rengindedir. Bir iki gün sonra kollara ve omuzbaşlarına domates kırmızılığı çöker. Nihayet, bütün vücutta, her deriye göre değişen esas karartının yerleştiği görülür. Bir kadın için teninin üstündeki bu tunç kızılı, en pahalı Samur kürk kadar aranır bir kılıf olmuştur.

Kırmızıdan ötesine dayanmak bana güç geldi. Yandımsa da kavrulamadım. Gündüzün güneş sıcağı, geceleyin ağrı ve nöbet, gösteriş hevesimi yendi.

(Devamı var)

SINEMA

Majik'te

Hacı Kasımın büyüsü

O gün, zarif giyimiş, güzel tavurlu üç genç Tancada karaya çıkmışlardı: Güzel bir seyahat yapmağa karar vermiş olan Brötonli milyoner Jerantek, lakayıt ve fevkalâde cesar halisütdem iki ingiliz, Milok ve Stravber.

Genç Brötonlu, vapurda, fas havalisinde arazi işleten amcasının yanında tatillerini geçirecek olan sevimli genç bir kızla tanışır. Ona aşık olur ve ayrılacağından dolayi mütessir bir hal içinde iken genç kızın çok şen ve samimi bir adam olan amcası Maruvel, üç sevimli delikanlıyı eğlenmek ve vakıt geçirmek üzere çiftliğine davet eder.

Fakat oraya gitmeden evvel Stravber, Midlok ve Jeranteki şehrin senevi ziyaret merasiminde evvel Stravber, Midlok ve Jeranteki şehrin senevi ziyaret merasiminde bulunmak üzere Mollay İdrise götürecektir. Mollai İdriste, Midlok ve Stravber iki dostlarını bulurlar: İngiltere kıralı hava kuvvetleri yüzbaşılarından Lavson ve otomobil şampiyonı Vudland şaşırırlar... Gerantekte taktim ederler.

Birlikte ziyaret merasiminde bulunurlar, fakat Lavson ve Vudland, ayni akşam tanoaya hareket ederler. Yüzbaşı, aym yirmi beşinde Berlin de beynelmilel bir tayyare mitinğine ve otomobil şampiyonu da Targa Florido yarışına iştirak edecektir.

Cereyan eden tasavvuf ve taassup sahneleri arasında, yanında peçelibir kadın bulunan paçavralar içinde, müstekreh bir yerli delikanlılara nazar boncuğu teklif eder .Kadının gözleri güzeldir. Midlok peçesini kaldırmak ister... hiddetinden çılğına dönen dilenci kuşağından bançerini çeker. Fakat Midlok silâhını elindenalrı ve onu yere yuvarlar. O zaman yerli, parmağını uzatarak onların üzerine arapça yazılı bir beddüa atar. Bir rehber kağıdı tercüme eder:

" Ay bedri tam haline girmeden hepiniz öleceksiniz."

Ve beşinide ayrı ayrı parmağile gösterir.

Ertesi akşam, beş kibar Tancede bir kafe şantanda eğlenmektedirler. Şarhoş olan Midlok bir dans yapmak niyyetile teraçanın etrafında bulunan parmaklığın üzerine çıkar.

Yanlış bir adım atar, düşer. Kayalıkların dibinde, 10 metre aşağıda deniz fışırdamaktadır. Nidlok kaybolmuştur: O, sihirbazın işaret ettiği madurların birincisidir.

Lavson ve Vudland kararlaştığı veçhile vapura binmişler, Gerantek ve Stravber Naruvolin çiftliğine gitmişlerdir .

Orada, amca ile yiğan arasında hayat pek lâtif bir surette geçmektedir. Fakat "Vigie Marocaine" heyecanlı bir havadis getirir: Sidney Vudland Berline havada bir canbazlık yaparken ölmüştür.

Tayyarecidilenci tarafından işaret olunanlardan ikinci mağduru teşkil ediyordu. Buna itikat etmeyen Maruvel ile Fransuazın tesirine rağmen Cerantek ve Stravber müteessir olmuşlardır.

Bu cenada Geranteke esrarengiz bir surette bir mektup gelir. Bu mektupta şunlar yazılıdır. Hayatınız büyük bir tehlikededir. Sizi kurtarabilirim. Yarın akşam saat ona doğru, Volübilis harabelerinde bulunun. Kimseye bir şey açmayın.

Genç adam nasihati takip eder. Kimseye bir şey söylemez. Fakat,gene meçhul bir şahis odasına girer, ceketinin ceplerini arar ve mektup muhteviyatını anladıktan sonra onu tekrar yerine kor.

Ertesi gün , Fransuaz, Cerantekten mektup ifadesini öğrenir. Ve bilâtesir onu nmülâkat yerine gitmesine mani olmağa çalışır.

Muayyen saatte Fransuaz harabelerinde onunla birleşir. Her taraf sükûn içindedir. Gece sükit ve güzeldir... Gerentek ve Fransuaz biri birine itirafi aşk ederler... biri birini sevmektedirler...

Zevk içinde harabeler arasında koşarken Fransuaz, arkasında hançer saplı bir cesede çarpar. Gerantek döner: Bu uzakta zannettiği Lavsonun cesedidir . Bu da kâhin tarafından i şaret olunan üçüncü şahıstır... Bu ölüm, öleceklerin dördüncüsü olan Stravberle Gerantekin heyecanlarını arttırır. Genç Fransız, Fasa gidip kâhini bulmağa karar verir. Stravber ondan ayrılmas. Maruvel ve Fransuaz da onları takip ederler. Fakat Fasta, sihirbaz bulunmaz olur.

Dört gece daha... ve ... ay, bedri tam haline girecektir.

Stravberin asabiyet ve füturu artar... Gerantek yeisle Holü gözden geçirmektedir. İngiliz bitap bir halde iken birden bire kalkarak merdivenleri çıkar. Gerantek onu takip eder. Ve Stravber girdiği odanın kilit deliğinden onu terasut eder.Stravber bir mektup yazar, bir çanta açar, içerisinden bir rövolver çıkarır, namlıyı ağzına doğrultur. Gerantek fırlar, ölüm fıkrinin kendini taciz etmesi? Stravberi intihara sevketmekte olduğunu düşünür. Fakat, delikanlı hakikati itiraf eder. Bütün gece kumar oynamış ve müthiş bir para kaybetmiştir: 1,700.000. Bundan teselli bulan Gerantek gülmekten katılır: "24 saat sonra para elinize geçer. Yaptığı bu ülvü cenaplıktan memnundur. Stravber yaşadıkça korkacak bir şeysi yoktur .

Ertesi gün, çarşıda bir gezinti esnasında, Gerantek kâhine rastgelir. Arkasından koşar, ona yetişeceği sırada dilenci bir eve girerek kaybolur. Gerantek onu meraklа takip eder. Bir dıvarı kaplayan bir örtü arkasından bir ses işitir, onu kaldırır...

Filmi görerek bu feci vaziyetin Gerantek ve Fransuaz için ne basit bir şekilde hallolunduğunu bizzat göreceksiniz...

Corinne Grifitte uzun müddet ekranda görünmüyordu. Çünkü bir senedenberi kocasıyla Londrada yerleşmiş bulunuyor. Söylendiğine göre tekrar ingilizce filmler çevirmeğe başlamıştır. Corinne Grifitte artistler arasında ingiliz veliahti tarafından ilk defa dansa davet edilen kadındır. Beraberce tango oynamışlardır. Bittabi artist kadın bu sereftan dolayı iftihar duymaktadır.

Sessiz filmler için ne diyorlar?

Avrupa sinema gazetelerinden biri bazı artistlerin sesli film çıkmadan evvel çevirdikleri sessiz filmleri hakkında ne düşündüklerini merak etmiş ve hepsine ayrı ayrı mektuplar yazarak muayyen sualler sormuştur.

Bunları biz de çok faydalı bulduğumuzdan dolayı aynen iktibas ediyoruz.

Roger Lion kendisine sorulan:

— Evvelce çevirmiş olduğunuz sessiz filmler hakkında ne düşünüyorsunuz? Sualine şu cevabı vermiş:

— Sesimiz çok güzel olmadığı,ve eğer sessiz sinema olsaydı, hiç olmazsa bu yaştan sonra bir de ses temrinlerine çalışmazdık. Maamafih bunu söylemekle beraber, sesli sinemanın aleyhtarı vaziyetinde değilim.

Bilâkis, kendi zararıma da olsa bugünkü filmcilik tekniğinin bundan evvelki ile mukayese kabul etmiyecek derecede ileri olduğunu görüyoruz.

Yalnız yukarıdaki cümleyi sarfetmemdeki sebep, evvelâ sade hareketlerimizin ve işmizazlarımızın iyi ve hoşa gider tarzda olması için çalışırdık. Halbuki şimdi buna bir de ses meselesi ilâve ediliyor ki bu da artistin aleyhine oluyor.

— Çevirdiğiniz sessiz filmlerden hangisini şahsen beğenirsiniz?.

— En beğendiğim filmim Bretanye'yada çevirdiğim (Les Fiancailles Rouges) filmidir. Bu kurdelâ o kadar iyi olmuştur ki, eğer seslisi yapılırsa bundan üstün olamıyacağına tak'iyen eminim.

— Eskiden çevirdiğiniz sessiz filmlerin sesli kopyalarını çevirmek ister misiniz?

— Tabiî.. Hattâ yaptım bile son filmlerimden olan (Pariste Maruis) filmi sessiz sinema zamanında Jaumant'da büyük muvaffakıyetler kazanmış olan (Küçük Brötanyalı) filminin seslisinden başka bir şey değildir.

Bundan başka gene eski filmlerimden birini (Benim en küçüklüğüm) namı altında sesliye tahvil ettim ki bu sefer bu filmim çok büyük bir sükse yapacaktır.

İstikbal için eski filimlerimin senaryolarını sesli filme göre tebdil ederek tekrar çevirmeyi düşünüyorum.

Roger Lion

Gaston Ravel de şu cevapları vermişir:

— Biraz gecikmiş olmasına rağmen sessiz film hakkında sorduğunuz bu cevaplara kemali memnuniyet ile cevap veriyorum.

Çevirdiğim 82 sessiz filmin içinde bazılarının hatıralarını hâlâ saklıyorum.

Onlar çok mes'ut zamanlarda, krizden uzak olarak büyük sermayelerle çevrilmişlerdir.

Filmlerim içinde en beğendiklerim: Ateş bekçisi, Chuchu, Hafif sıklet, Madam Recamier, Figaro'dır.

Filmlerimin sesli kopyasını çevirmeği çok arzu ediyorum.

Bilhassa bunlardan, Melle Josette, Karım, ve 47 numaralı koltuk, filmlerini sesli olarak çevirmek istiyorum. Çünkü bunlarda çok zevkli dialogue lar vardır.

Gaston Ravel

Henry Rousell'e gelince, bu artist Gaston Ravel kadar sessiz film çevirmemiş olmasına rağmen, fikirleri ve düşünceleri çok faydalıdır. Henry Rousell sinema artisti olduğu kadar ayni zamanda aktördürde. Binaenaleyh bu noktadan da söyleyeceği sözler ayrı bir hususiyete maliktir.

Henry Rousell kendisine yazılan mektuba şu cevabı vermiştir:

— Birinci sual: Benim filmlerim esas itibarile hissî kurdelâlardır. Onun içinidir ki, bunlar doğrudan doğruya san'at filmleridir.

Onun için sessiz sinema zamanında bunların muvaffakıyeti pek olmuyor ve çabucak unutuluyordu.

İknici suale gelince:

Nasıl istersiniz ki bu biribirinden çok sevdiğim eserlerimin bir tanesini ötekilerine tercih edeyim. Ancak mutlaka bu cevap isterseniz bende en çok iz bırakan iki tanesini size söyleyebilirim. Onlar da (Arzı mev'ut) ile (Veda Valsi) dir. Ben bu iki filmi çok isteyerek çevirmiştim.

Filmlerimin sesli olarak çevirmek isteyip istemediğime gelince; böyle şeyi hiç düşünmedim. Çünkü bir artist eskiyi tercih etmemeli bilâkis her zaman yeni şeyler yaratabilmelidir.

Benim kanaatlerim bundan ibarettir.

H. Roussell

Paramount'un iki çok güzel artisti sarışın Yanine Guise ile buğday renkli Raymoude Allani son moda mevsimlik elbiselerile.

* Jackie Coogan Amerikada Santa Clara darülfunununda tahsiline devam etmektedir. Dört sene bu darülfununda kalacaktır.

* Nevyorktaki Brodvey sinemaları senede 42 milyon dolar ilân parası sarfetmektedirler.

* Douglas Fairbanks Çine hareket etmek üzere tekrar yola çıkmıştır.

* "Simon işte böyledir" filmini Florelle çevirecekti. Fakat son geçirdiği otomobil kazasından sonra yerine Meg Lemonier intihap edilmiştir.

Edith Mera tuvaletini yaparken yakalanmış

Poliste

Kasımpaşada esrarengiz bir cinayet oldu..

Kim olduğu, kimin vurduğu belli olmayan bir cinayet..

İstanbul Emniyet müdürlüğü ikinci şube cinayet komiserliği dün esrarengiz bir cinayetin tahkikine başlamıştır:

Cinayet

Dün sabah Kasımpaşada Bulgar mezarlığı civarından geçenler mezarlığın yanındaki dere kenarında yüzükoyun kapanmış bir ceset görmüşlerdir.

Amele kıyafetinde, 27 yaşlarında esmer renkli, orta boylu bir adam olan bu ölünün sol böğründe gayet derin, sağ elinde ve çenesinde de o kadar derin olmayan üç bıçak yarası vardır. Maktul Bulgar mezarlığından çaprast yürümüş, sürülmüş bir tarlayı geçmiş, derenin kenarma gelmiş, düşmüş ve ölmüştür. Bu cihetler yollardaki kan lekelerinden ve ayak izlerinden anlaşılmıştır.

Cesedin vücudünde uzun bir boğuşmanın izleri görülmektedir.

İhbar

Cesedi görenler keyfiyetten zabıtayı haberdar etmişlerdir. Polis derhal Emniyet müdürlüğüne ve müddeiumuliğe haber vermiş, müddeiumumî muavini Nusrat Beyle cinayet masası şefi Cemal Beyler derhal vak'a mahalline gitmişler ve tahkikata vaziyet etmişlerdir .

Ceset üzerinde ilk iş olarak bir arama yapılmış, ölünün yattığı yer tetkik edilmiştir. Cesedin bulunduğu yerde mebzul mikdar da kan vardır.

Kim imiş?

Cesedin üzerinde büyük bir bıçak, bir marangoz metrosu, bir hüviyet cüzdanı bulunmuştur. Bu hüviyet cüzdanında isim yeri silinmiştir. Yani hüviyet cüzdanının sahibinin ismi okunmamakta, sadece 926 senesinde Edirnede Havza köyünde Salim kızı Naciye ile evlendiği ve babasının ismi nin Yusuf olduğu yazılmaktadır.

Kendi ismi, asıl ve vazıh hüviyeti anlaşılamayan maktulün kimin tarafından, neden ve nasıl öldürüldüğü anlaşılmak için derhal icap eden tedbirler alınmış, ceset te teşhir edilerek, gelene geçene gösterilmiş, fakat kimse tanıyamamıştır.

Muharririmizin öğrendikleri

Vak'ayı haber alan muharririmiz vak'a mahalline gitmiş, vaziyeti ve meseleyi tahkik ederken yanına gelen bir şahıs demiştir ki:

— Dün akşam Kurtuluşta Andon Pisilâki Efendinin fırınına bir kaç eli bıçaklı şahıs gelmişti, bu adam onlardan birisi olmasın?

Bu adamın verdiği malûmata nazaran, Andon Efendinin fırınının önünde bir adam üzüm satıyormuş. Andon Efendi üzümcüyü oradan kovmuş, fakat aradan bir kaç saat geçince bir kaç eli bıçaklı adam fırına hücum ile tezgâhtarı tehdit ve Andon Efendiyi cerhetmişlerdir. Malûmatı veren adam :

— Andon Efendi getirilse, ceset kendisine gösterilse belki tanır. Belki maktul Andon Efendiyi tehdit edenlerden birisidir. demiştir.

Polise malûmat

Bu son cümle muharririmizin nazarı dikkatini celbetmiş ve keyfiyeti polise bildirmiştir. Polis derhal Andon Efendiyi celbetmiş, maktulü göstermiş, Andon Efendi tanımadığını söylemiştir.

Bunun üzerine polis muharririmize anlatılan vak'ayı anlatmış, doğru olup olmadığını sormuştur. Andon efendi de:

— Evet böyle bir şey oldu. Benim yanımda çalışmakta olan bir genç vardı. Bazı uygunsuzlukları nı gördüm ve yanımdan kovdum. Bu genç bu halden muğber olmuş, bir kaç kişi ile geldi, tezgâhtarı tehdit etti. Biraz gürültü yaptı ve yine geldiği adamlarla döndü gitti, demiştir.

Polis bu hâdisenin zabıtaya ihbar edilmemiş olmasını nazar dikkate almış ve cinayetle hâdisenin irtibatı olup olmadığını da tahkike başlamıştır.

Netice

Tahkikat neticesi henüz alınamamıştır. Maktulün kim olduğu, kim tarafından, niçin öldürüldüğü belli değildir. Ceset morga nakledilmiştir. Fotoğrafları teksir edilerek polis merkezlerine gönderilmiş ve tahkiki emredilmiştir.

Müddeiumumî muavini Nusrat Bey şüphe ettiği bazı kimseleri bizzat isticvap etmiştir.Tahkikata gece de devam edilmiştir. Bugün maktulün hüviyetnin tesbit edileceği tahmin edilmektedir.

Şüpheli bir ölüm

İstanbul Emniyet müdürlüğü ikinci şube cinayet komiserliği dün esrarengiz bir cinayetin tahkikine başlamıştır:

Cinayet

Dün sabah Kasımpaşada Bulgar mezarlığı civarından geçenler mezarlığın yanındaki dere kenarında yüzükoyun kapanmış bir ceset görmüşlerdir.

Amele kıyafetinde, 27 yaşlarında esmer renkli, orta boylu bir adam olan bu ölünün sol böğründe gayet derin, sağ elinde ve çenesinde de o kadar derin olmayan üç bıçak yarası vardır. Maktul Bulgar mezarlığından çaprast yürümüş, sürülmüş bir tarlayı geçmiş, derenin kenarma gelmiş, düşmüş ve ölmüştür. Bu cihetler yollardaki kan lekelerinden ve ayak izlerinden anlaşılmıştır.

Cesedin vücudünde uzun bir boğuşmanın izleri görülmektedir.

İhbar

Cesedi görenler keyfiyetten zabıtayı haberdar etmişlerdir. Polis derhal Emniyet müdürlüğüne ve müddeiumuliğe haber vermiş, müddeiumumî muavini Nusrat Beyle cinayet masası şefi Cemal Beyler derhal vak'a mahalline gitmişler ve tahkikata vaziyet etmişlerdir .

Ceset üzerinde ilk iş olarak bir arama yapılmış, ölünün yattığı yer tetkik edilmiştir. Cesedin bulunduğu yerde mebzul mikdar da kan vardır.

Kim imiş?

Cesedin üzerinde büyük bir bıçak, bir marangoz metrosu, bir hüviyet cüzdanı bulunmuştur. Bu hüviyet cüzdanında isim yeri silinmiştir. Yani hüviyet cüzdanının sahibinin ismi okunmamakta, sadece 926 senesinde Edirnede Havza köyünde Salim kızı Naciye ile evlendiği ve babasının ismi nin Yusuf olduğu yazılmaktadır.

Kendi ismi, asıl ve vazıh hüviyeti anlaşılamayan maktulün kimin tarafından, neden ve nasıl öldürüldüğü anlaşılmak için derhal icap eden tedbirler alınmış, ceset te teşhir edilerek, gelene geçene gösterilmiş, fakat kimse tanıyamamıştır.

Muharririmizin öğrendikleri

Vak'ayı haber alan muharririmiz vak'a mahalline gitmiş, vaziyeti ve meseleyi tahkik ederken yanına gelen bir şahıs demiştir ki:

— Dün akşam Kurtuluşta Andon Pisilâki Efendinin fırınına bir kaç eli bıçaklı şahıs gelmişti, bu adam onlardan birisi olmasın?

Bu adamın verdiği malûmata nazaran, Andon Efendinin fırınının önünde bir adam üzüm satıyormuş. Andon Efendi üzümcüyü oradan kovmuş, fakat aradan bir kaç saat geçince bir kaç eli bıçaklı adam fırına hücum ile tezgâhtarı tehdit ve Andon Efendiyi cerhetmişlerdir. Malûmatı veren adam :

— Andon Efendi getirilse, ceset kendisine gösterilse belki tanır. Belki maktul Andon Efendiyi tehdit edenlerden birisidir. demiştir.

Polise malûmat

Bu son cümle muharririmizin nazarı dikkatini celbetmiş ve keyfiyeti polise bildirmiştir. Polis derhal Andon Efendiyi celbetmiş, maktulü göstermiş, Andon Efendi tanımadığını söylemiştir.

Bunun üzerine polis muharririmize anlatılan vak'ayı anlatmış, doğru olup olmadığını sormuştur. Andon efendi de:

— Evet böyle bir şey oldu. Benim yanımda çalışmakta olan bir genç vardı. Bazı uygunsuzlukları nı gördüm ve yanımdan kovdum. Bu genç bu halden muğber olmuş, bir kaç kişi ile geldi, tezgâhtarı tehdit etti. Biraz gürültü yaptı ve yine geldiği adamlarla döndü gitti, demiştir.

Polis bu hâdisenin zabıtaya ihbar edilmemiş olmasını nazar dikkate almış ve cinayetle hâdisenin irtibatı olup olmadığını da tahkike başlamıştır.

Netice

Tahkikat neticesi henüz alınamamıştır. Maktulün kim olduğu, kim tarafından, niçin öldürüldüğü belli değildir. Ceset morga nakledilmiştir. Fotoğrafları teksir edilerek polis merkezlerine gönderilmiş ve tahkiki emredilmiştir.

Müddeiumumî muavini Nusrat Bey şüphe ettiği bazı kimseleri bizzat isticvap etmiştir.Tahkikata gece de devam edilmiştir. Bugün maktulün hüviyetnin tesbit edileceği tahmin edilmektedir.

Sekiz randevu evi kapatıldı

Zabıtai ahlâkiye tarafından son yapılan tetkikat neticesinde Beyoğlu ve İstanbul taraflarında 8 evin gizli randevu yeri olarak kullanıldığı tesbit edilmiştir.

Bu evlerde bulunan kadınlar muayeneye sevkedilmişlerdir. Evleri işletenler adliyeye verileceklerdir.

Tramvaydan atlarken

Mustafa isminde 11 yaşlarında bir çocuk dün Karagümrükte tramvaydan atlarken düşmüş, başından tehlikeli surette yaralanmıştır. Çocuk hastaneye kaldırılmıştır.

Başka otomobil yok muydu?

Evvelki akşam Pangaltıda garip bir kavga olmuştur. Şoför Sami efendi otomobille Pangaltıda caddenin kenarında dururken Mihriban hanım isminde bir kadın gelerek kendi başına otomobilin kapısını açıp içeriye girmiş ve Sami efendiyle otomobili sürmesini söylemiştir.

Fakat Sami efendi otomobilinin boş olmadığını, bir müşterisini beklediğini ve hareket edemiyeceğini söylemiştir.

Bu cevap Mihriban hanımı kızdırmış ve:

— Benim canım gezmek istiyor. Sen niçin gezdirmiyorsun, benim vereceğim parayi beyenmiyor musun? Diye bağıra çağıra kavğa ve şoföre küfüretmeye başlamıştır. Kavga bu yümüş, işe polis karışmış ve kadın yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Hırsız garson

Büyükderede bir otel sahibinin çekmecesinden para cüzdanile 73 lirası kaybolmuştur.

Adamcağız her tarafı aramış, tahkikat yapmış, parasını bulamayınca polise müracaat etmiştir. Zabıta tahkikat esnasında otelde garson Tanaş isminde ifadesinde paradan haberi olmadığını söylemiştir. Bunun üzerine Tanaşın üzeri aranmış ve kaybolan paradan bir kısmı cebinde bulunmuştur.

Bu vaziyet karşısında Tanaş artık inkârdan vazgeçerek suçunu itiraf etmiş, parayi kendisi çaldığını söylemiştir.

Hiddetten bayıldı

Köprünün Kadıköy iskelesinde emanetçi madam Sara ile kocası Vitali bir emanet almak meselesinden Kâmil isminde bir hammalla kavga etmişlerdir. Kâmil son derece hiddetlenmiş ve Vitali ile Sarayi fena halde dövmüştür.

Kâmil o kadar hiddetle dayak atmış ki, kendini zaptedemiyerek yere düşüp bayılmıştır.

Vakaya yetişen polisler Kâmili baygın bir halde hastaneye kaldırmışlar, Sara ile Vitali de tedavi altına alınmıştır.

Ambara düştü

Beyoğlunda Kalafat yerinde sürat motörunda çalışan seyyar marangoz Reşat efendi müvazenesini kaybederek anbara düşmüş, ağır surette yaralanarak Saint Georges hastanesine yatırılmıştır.

RADYO

Bugünkü Proğram

ISTANBUL (1200 m.) — 14 Kırultay müzakereleri, 18 orkestra, 19,5 Tamburi Refik Bey ile arkadaşları tarafından, 20,5 Nihal ve İnci Hanımlar, 21 orkestra.

BÜKREŞ (394 m.) — 20 radyo Revü, 21 iki piyano, 21,20 Gabi,22 Enesku lokantasından nakil.

BELGRAT (429 m.) — 20 operet parçaları, 21,40 konser.

ROMA (441 m.) — 20 gramofon, 21,45 Baronin Karini operası.

PRAĞ (488 m.) — 20 Brönodan nakil 21,55 musikili komedi.

VIYANA (517 m.) — 19 mandolin konseri, 19,45 halk konseri, 21,45 ümit daima bakidir isminde bir operet.

PEŞTE (550 m.) — 20 salon orkestras 1,15 neş'e veren havalar.

VARŞOVA (1411 m.) — 20 dini havalar, 21 hafif şarkılar, 23,05 Şopen konseri .

BERLIN (1635 m.) 20 Fransızca

Muhabir mektubu

Ayvalıkta fazla ve eksik olan şeyler ne?

Bilmeyenlerin ilk sorgusu: Burada kahve-altı simit ile rakı mıdır?

Ayvalığın tesis tarihi ve bugüne kadar geçirdiği safhalar..

AYVALIK, (Hususî muhabirimizden) — (Çanakkale boğazı) ndan çıkıp ta, büyük (Midilli) adası ile (Anadolu) kıyıları arasından geçerek (İzmir) e giden vapurların yolcuları, ön tarafı (Cunda) adası ile kapanmış olan şirin (Ayvalığı) göremezler.

Ancak küçük vapurlar, pek dar bir boğazdan dikkatle geçerek Ayvalık limanına girebilirler. Dört tarafı kapalı Ayvalık limanı, biribiri içerisine giren koylarile, koyların etrafını çeviren adacıkların çamlı tepelerile tabiatin nadir yarattığı bir güzellikten başka, eşsiz bir sığınak ve barıntı yeri arzeder.

* * *

Vapurdan kayığa, kayıktan rıhtıma atlayınca, insan kendisini, biribirini kucaklamağa çalışan taştan evlerin arasında açılmış daracık sokaklarda görür; soluğunun tıkanacağı gelir; serbestlik arar.. İşte, Ayvalığın birinci karakteristiki bu darlıktır. Sokaklardan, yan yana iki araba geçemez. Şayet karşılaşırlarsa, daha yüz adımdan, birisinden birisi yan sokağa sapar.

Fakat bu sapışta güç bir mana vardır, kısa çarklar yapmağa çalışan arabaların on darbeleri, çamurluk tosları ile köşe evlerin duvarları ne kadar aşınmış ise, arabaların zarar ve ziyanları on misli fazla olmuştur. Bu aşınış taşlı köşelerin üstünde insan bu dönüş esnasında şöyle bir yaftayı asılı görür: "Bu caddenin sekiz metre genişletilmesine belediye meclisince karar verilmiştir.„ Amma, yedi yıl evvel asılan bu lâvhaların yazdıkları ne zaman yapılacak. Belki de saç yaftalar çürüyüp düştükten sonra.

* * *

Kanalizasyonsuz Ayvalığın taş döşenmiş sokakları mukaar bir şekildedir. Çamaşır suyu, zeytin yağı ifrazatı, çeşme suyu, her şey buradan, her mevsimde açık ve serbest akar. Bu kanallar, otomobillerin makaslarını kıracak kadar şiddetli sarsarlar ve bu yüzden otomobiller şehir içinde insan adımından biraz hızlı geçebilirler. Dar sokaklarda, kazaların önüne geçecek ve şoförleri yavaş yürümeye sevkeden otomatik bir âmil.

Ayvalıkta, sabahleyin erken kalkanlar, sokaklarda simit satan bir çok çocuklara tesadüf ederler. Fakat, simit tablasının yarısının simit ile, yarısının da rakı şişesi ile dolu olduğunu görünce, acaba Ayvalıkluların sabah kahve altısı simit ile rakı mıdır diye hayrete düşerler. Fakat sonradan anlaşılır, ki şişeler boş ve mübadele vasıtasıdır. Yüz paralık bir rakı şişesine, elli paralık iki simit verilir. Bir sabah erkenden meraklının birisi, simitçi çocukların tablalarındaki şişelerin adedini saysa, Ayvalıktaki akşamcıların adedini kolaylıkla bulur.

* * *

Zamanımızda (Ayvalık) ta meşhur ve bol olan şeyler şunlardır: Zeytin yağı, sabun, üzüm, barbunya balığı, kayısı, nar, ayva; turup, sıtma, pirinç, piket; dedikodu; poyraz.

Kıtlık ve kesatlık ta şunlardır: Düzlük ve genişlik, iyi su, karşılıklı itimat, ferah abdesthane, hinterlând, yağmur; genç kızlara koca.

* * *

Şimdi de Ayvalığın pek enteresan olan tarihinden biraz bahsedelim: (Ayvalık) kasabası, pek eski zamanlarda ilk evvel küçük bir köy olarak Türkler tarafından kurulmuş. On yedinci asırda, ilk defa bazı Rumlar, civar adalarda korsanların sarkıntılıklarından bıkıp usanarak buraya hicret etmişler.

Bilhassa (Midilli) nin (Batık) köyünün halkı burasını, korsanlara karşı kapalı bularak (Midilli) den buraya taşınmış. İlk zamanlarda Türklere çobanlık ve hizmetçilikle işe başlayan Rumlar az zamanda arazi sahibi olmuşlar, ticareti de ellerine almışlar.

Midillili bir ailenin (Ayvalık) ta doğmuş evlâdı olan (İkonomos) adlı bir papaz, İstanbulda bazı Rum bangerleri ve devlet adamları ile tesis eylemiş olduğu iyi münasebetlerden istifade ederek, Ayvalık Rumluğuna adeta bir istiklâl temin eden bir fermanı 1789 da padişahtan koparmağa muvaffak olmuş.

(Ayvalık) ta tek bir müslüman ailesinin oturmaması, Türk kaymakamın mahallî Rum ahali tarafından seçilip tayin ve azledilmesi, Türk hâkimin maaşının Rum halk tarafından verilmesi, kasabanın içine tek bir askerin ve kumandanın girmemesi ve hattâ için den yolcu olarak geçememesi, vergilerin ve inzibatın, Rum halk tarafından seçilen bir heyet vasıtasile toplanması ve temin edilmesi gibi mükemmel hukukları Ayvalık Rumlarına hediye eden bu ferman sayesinde daha o zaman Türk vatanının bir bucağında bir Yunan ocağının kurulmasına müsaade edilmiş. Bu imtiyazları gören civar adaların Rumları buraya akına başlamışlar.

Şehir, az zamanda büyümüş. Ve Yunan ihtilâline tekaddüm eden yıllarda şehrin nüfusu 40 bine varmış.

Birçok mektepler, hastaneler kurulmuş. Hattâ Avrupada bile adı bilinen bir akademi açılmış. En mümtaz şahsiyetler bu akademide muallimliği deruhte etmişler. Yalnız Ayvalık ve civarı Rumluğu için değil, belki bütün adalar ve nefsî Yunanistan Rumluğu için dahi bir irfan ve propaganda yuvası olan bu akademiden her yıl yetişen yüzlerce talebe, muallim olarak etrafa, adalara, Yunanistana dağılmışlar, Türk düşmanlığı ve istiklâl ruhunu yaymışlar. Hattâ, 1819 yılında, bu akademiye bağlı olarak bir de matbaa açılmıştır, ki o zaman henüz Yunanistanda dahi matbaa yokmuş.

Bu çiçeklenmiş ve büyümüş medenileşmiş Ayvalık, Yunan ihtilâline filen ve silâhla karışıp yardım etmek gibi büyük bir hata irtikâp edince, Bursa valisi tarafından gönderilen (Davut Paşa) nın yeniçerileri ve Altın ovanın zeybekleri tarafından 1821 yılında tamamile yakılmış, ve ahalisi evvelce geldikleri yerlere kovulmuştur.

Rumlar, 1835 te tekrar Ayvalığa dönmek müsaadesini almışlar ve bir iki yıl içinde tekrar on bine varmışlardır. Ondan sonra artık Balkan harbine kadar Ayvalık tekâmül etmiştir. Bu harbe tekaddüm eden yıllarda (Ayvalık) ta yirmi kadar zeytin yağı fabrikası, bir çok sabun fabrikası, birçok deri fabrikaları, toprak boya fabrikası vücut bulmuştur.

Zeytin yağı, sabun, işlenmiş deri, palamut ve saireden başka bilhassa silâh kaçakçılığı ile zenginleşmiş olan Ayvalık Rumları, (Ayvalık) ta, talebelerin miktarı üç binden yukarı sayılan bir çok mektepler, hastaneler, emrazı akliye hastanesi, öksüz yurdu gibi bir çok hayır müesseseleri tesis eylemişlerdir.

Ayvalık deri fabrikalarına, ham deriler tâ uzak şarktan ve Amerikadan getirtilir, bu deriler burada işlenerek harice ve hattâ Fransaya bile ihraç edilirmiş.

1910 yılında, Ayvalıktan 4 milyon kilo zeytin yağı, 250 bin kiloluk toprak boya, 150 bin sarı Türk lirası kıymetinde işlenmiş deri, 150 bin sarı altınlık sabun çıkarılmış. Ayvalığın ihracatı 800 bin sarı lira ve ithalâtı da 700 bin sarı lirayı tutmuş.

Bugünkü Ayvalık, zeytin yağı ve sabun istihsalâtı hususunda Rumluk Ayvalığına yetişmeğe çalışmıyor değilse de boya veya deri imali işine heves bile edilmemiştir.

* * *

Ayvalığın gerisinde, 30 kilometre iraklıkta, çam fıstığı ağaçlarından büyük ormanlarla, dünyanın en güzel ve çeşit çeşit üzümlerini yetiştiren bağlarla örtülü olan (Kozak) tan bahsetmeden olamıyacağım. Karakulaktan mükemmel buz gibi sular, çam kokulu ve cereyansız bir hava, bol üzüm. İsviçrede bile emsali az bulunduğunu bizzat ecnebiler tasdik ediyormuş. Yirmi gün oturan en aşağı on kilo alıyor. Burası sıhhat ve zevkini tanıyanlar için bulunmaz bir hazine. Fakat çok yazık, ki Ayvalıktan buraya gidenler parmakla gösterilecek kadar az.

Kozak'ın son turfanda üzümü büyük bir ihraç meyvasıdır. Fakat bu yıl bunun da müşterisi yok. Fıstık ağaçları da yedi yıldan beri meyva vermiyor.

* * *

İşte Ayvalığın halinin ve mazisinin hikâyesi. Halkı münevver ve zeki olan, gençliğin de kan ve can farkedilen Ayvalığın ergeç yükseleceğini bekliyelim.

**

Komşu memleketlerde

Suriyede neler oluyor?

Vatanilerin lideri yakında İstanbula gelecek

Halepten Adana gazetesine yazılıyor: İbrahim Hananu Beyin evi artık bir ziyaretgâh olmuştur.

Vatanî lideri günde en aşağı iki, üç yüz kişi ziyaret etmektedir. Ziyaretçiler arasında Mısır, Filistin ve Irak'tan gelenler de vardır.

Times gazetesinin Berut muhabiri hususî surette Halebe gelerek kendisile görüşmüş ve mülâkatını telgrafla gazetesine bildirmiştir.

İbrahim Hananu Beyin istirahat etmek üzere yakında buradan İstanbula gideceğini ve hattâ pasaportunu vize ettirdiğini hususî bir membadan haber aldım.

Reisi vüzera bir resmî tebliğ neşrederek Halepte son defa atılan ve Halep belediye müsteşarının bahçesinde patlayan 15 inci bomba —intihaptan beri patlayan bombalar 15 i bulmuştur— hâdisesini şiddetle tenkit ve takbih ve bu hallerin Suriyede sükûn ve huzuru tehdit ettiğini ve binaenaleyh bu gibi hareketlerden sarfı nazar etmeleri lâzım geldiğini bütün Suriyelilere tavsiye etmektedir.

Suriye bilhassa Antakya ve havalisinde Türkiye Darülfünunlarına gitmek istiyen talebeler birçok müşkülâtla karşılaşmaktadırlar. Bu gibi talebelerin mektep tasdiknameleri vize edilmemekte ve diplomaları zamanında verilmemektedir.

Bu yüzden birçok Türk genci liseyi ikmal ettikleri halde işsiz ve boş olarak dolaşmaktadır.

Muamelelerinin ikmali için evraklarını dolaştırmakta olan bu gibi talebelere bütün devairde Şam darülfünununa gitmeleri ısrarla tavsiye edilmektedir.

Bu vaziyet karşısında muhakkak Türk darülfünununa gitmek istiyen talebeler şaşırmış bir vaziyette kalmıştır.

Kıral Faysalın seyahati

Beruttan Adana gazetelerine yazılıyor: Suriye Meclisinin yakında açılması münasebetiyle Vatanî Mebuslar Şam'da tekrar içtimalara başlamışlardır.

Bu devamlı toplantılardan maksat Mecliste takip edilecek hattı hareketi tesbit ve ayni zamanda mülhakat mebuslarından kendi fırkalarına yeni azalar ilâve etmektir.

Dün Farisülhuri beyin hanesinde böyle bir içtima aktedilerek kabinedeki iki vatanî nazırın iştirakile mühim müzakereler cereyan etmiş ve bilhassa İslâh fırkasıyla teşriki mesaî çareleri düşünülmüştür.

Filistin gazeteleri Kral Faysal ile oğlu ve Veliahtı Emir Gazinin Aman ve Kudüs'ü ziyaretlerini ve esbabı seyahatını şöyle izah etmektedir:

"Arap devletleri arasındaki husumeti izale ederek Arap vahdetini tehlikeden kurtarmak maksadıyla Kral Faysal Ammana gelerek Hicaz Kralı İbnissuut ile Şarkulerden emiri Abdullah arasındaki münafereti izale etmiş ve aralarında bir dostluk ittifakı zemini hazırlamıştır.

Bu ittifaka nazaran Emir Abdullah Kral İbnissuudun Hicaz ve Necit üzerindeki hükümdarlığını kabul ve tastik ve bilmukabele İbnissuuttan Emir Abdullah'ın Şarkülerden Emirliğini tastik ve kabule ait olup kendi tarafından vaktile haczedilen emlâkin iadesi ve sahiplerinin Hicazda oturmalarını kabul etmiştir.

Bu mühim kararlardan sonra Irak kralı Faysalın oğlu Emir Gazi ile Abdullahın kızının nikâhları kıyılmıştır.

Bugün Kudüs'ten alınan bir haberre nazaran Kral Faysal Kudüsten Ammana avdet ve oradan çarşamba günü tayyare ile Bağdada hareket etmiştir.

Herşeyden evvel memleket menfaati

(Başı 1 inci sahifede)

sele üzerinde Vekil Beyin yeniden tetkikat yapmasına mâni değildir. Tetkikatın neticesini hükûmete, Büyük Millet Meclisine arzetmesi de tabiîdir. Onun için vapurculuk işini mütalea ederken, şu âmilleri gözönünden ayırmamak lâzımdır: Mevcut kanun, Seyrisefainin vaziyeti, İktısat vekilinin şahsî kanaati ve salâhiyeti, seyrüsefer işlerinin tanzimi, vapur sahiplerinin arzu ve menfaatleri, memleketin umumî menfaati... Herhalde gene Millet Meclisinin karar ve iradesile kanunda tadilât yapılsa bile bütün bu âmiller nazarı dikkate alınacak, muhtelif menfaatler telif edilecek ve memleketin menfaati herşeyden üstün tutulacaktır.

Nizamname Encümeninin Projesi

(Başı 1 inci sahifede)

Bu tezler bugün okunacağı için program şöylece tesbit edilmiştir:

1 — Fuat Raif beyin tezi.
2 — Aptullah Battal beyin tezi.
3 — Zakir Kadirî beyin tezi.
4 — Tanzimattan bugüne kadar Türk dili Ali Canip bey.
5 — Tazimattan sonra resmî ve siyasî dil Ahmet Cevat bey.
6 — Dilimizin bugünkü ihtiyaçları, Reşat Nurî bey.
7 — İstıdâhlar, Talim ve terbiye reisi İhsan bey.

Encümenlerde

Dil kurultayının iki encümeni de çalışmaktadır. Bunlardan takrirler ve temenniler encümeni gelen takrirleri gözden geçirerek Riyaset divanına vermektedir.

Nizamname encümeni projesini hazırlamıştır. Bu projeye göre Cemiyetin 9 kişilik bir umumî merkez heyeti olacaktır. Bunlardan biri Reis, biri umumî kâtip, yedisi de çalışma kolları şefleri olacaktır. Çalışma kolları şunlardır:

1) Filoloji,
2) Lengüistik.
3) Etimoloji,
4) Gramer ve sentaks
5) Derleme
6) Lügat
7) Neşriyat.

Cemiyetin her vilâyet merkezinde bir merkez heyeti, kaza, nahiye ve köylerde de şubeleri veya muhabir âzaları olacaktır.

Halkevi olan vilâyetlerde Halkevi dil, tarih ve edebiyat subeleri merkez heyeti yerini tutacaktır.

Cemiyetin Hami Reisi Gazi Mustafa Kemal Hz. dir. Türkiye Maarif vekili fahri reis sayılacaktır.

Çocuğun elinde bomba

MARDİN, 30 (Milliyet) — Siirdin Vuraz mahallesinden İbrahim ismindeki şahsın 12 yaşındaki oğlu evde kimsenin bulunmadığı bir sırada sokağa çıkmış ve eline geçirdiği bir bomba ile oynamağa başlamıştır. Bir aralık bomba çocuğun elinden yere düşerek patlamış, çocuk yüzünden ve kolundan ağır surette yaralanmıştır.

Bir haydut yakalandı

MALATYA, 29 — Bir müddet evvel Siverek belediye reisi Emin Beyi çarşıda dövdürüp kaçan ve o zamandan beri haydutluğa devam ederek bir çok cinayetler işleyen Celâlhanlı Koca Ali Pütürgenin Vanko köyünde dört saat süren bir müsademeden sonra ölü olarak yakalanmıştır.

Petrol Kuyusu mu?

Bartında bir evin kuyusunu petrol istilâ etti

Bartın refikimiz yazıyor: Bir kaç gündenberi şayanı hayret bir tabiî hadise karşısında bulunuyoruz: Yukarı cami karşısında Murat Beyoğlu Ahmet ve Hüseyin Ef. lerin su kuyusunun cidarlarından petrol akmakta dır.

Yaptığımız tahkikata göre: bu kuyu çok eskidir. Hatta aile efradından seksen beş yamda bir kadın bile anne ve babasından bu kuyunun kazıldığı hakkında ancak rivayet tarikiyle malûmat alabildiğini söylemektedir. Buna nazaran kuyu en aşağı iki asırlık olmak lâzımgelir.

Ev halkı, bu kuyunun suyunu, yirmi gün evveline kadar kullanıyorlarmış. Yirmi gün evvel suda petrol kokusu duymuşlar ve düşmanlık eseri olarak suya gaz döküldüğü zannına kapılarak kuyudan kovalarla su boşaltmışlar, ayni zamanda zabıtaya da haber vermişlerdir. Fakat, gaz kokusu gittikçe artmış ve su kullanılmaz bir hale gelmiştir. Öyle ki, alınan suyun üzerinde bir yağ tabakası hasıl olmağa başlamıştır. Kuyu sahipleri bu yağlı suyu tanıdıklarına göstererek kuyudan gaz çıktığını söylemişlerse de herkes bunu tereddütle karşılamış, nihayet işin ciddiyetine inanılmıştır. Evvelki gün Belediye mühendisi Reşat B. çıkan petrolden bir şişeye toplamış ve tahlil için dün Zonguldağa göndermiştir. Tahlil neticesi henüz malûm olmamakla beraber, kuyu duvarlarından sızan mayiin petrol olduğuna kimsenin şüphesi kalmamıştır. Çünkü kovalarla çekilen suyun üzerinde biriken madde toplandıktan sonra ayrı bir kapta bir müddet bırakılınca, kabın dibinde katrana benzer bir madde kalıyor üstünde biriken kısım ise el lâmbalarında, hatta şayanı hayrettir ki — lükslerde bile iş yapmadan yanıyor! Bu mayiin kokusu tamamiyle petrol kokusudur rengi de — biraz bulanık olmakla beraber — petrol rengidir. Kuyunun başı her gün mahşer gibi kalabalıktır. Kuyuya ağaçlar ve zincirlerle inme tertibatı yapılmış, mütemadiyen gazlı su çekilmekte ve kaplara alınarak petrol ayrılmaktadır.

Kuyunun hakikî derinliği malûm değilse de, ailenin ecdattan naklen bildiklerine göre 12 boy, yani yirmi metre kadardır. Su sathından yukarısı halen beş metre kadar olduğuna göre kuyuda 15 metreye yakın su var demektir. Sızıntının çıktığı yer, suyun yüzünden bir metre kadar yukarıdadır. Petrol, cidarın muhtelif yerlerinden sızıyorsa da, bir noktasından, âdeta gözle görülecek derecede akmaktadır. Bu civarda olduğu gibi kuyunun bulunduğu kısım da tamamiyle "kayran" denilen beyaz taştan (şist) müteşekkil olduğu için, petrol bu taş kütlesinin arasından sızmaktadır. Esasen yarı saf halde çıkmasına da, kayranın tabiî bir süzgeç vazifesi görmesinin âmil olduğuna ihtimal verilmektedir.

Enteresan bir hadise olarak kaydedelim ki: senelerden beri kuyuda yaşayan üç balık, petrol akmağa başlayınca bem beyaz hale gelmişler ve haşlanarak ölmüşlerdir. Kuyunun ağzında gaz kokusu çok bariz olarak hissedilmektedir.

Bu petrol sızıntısının zengin bir menbadan gelip gelmediği ve ne dereceye kadar istifade edilebileceği bittabi henüz malûm değildir. Bunun için bir mütehassısa sondaj yaptırılacaktır.

Siirt inhisar müdürü öldü

MARDİN, 30 (Milliyet) — Teftiş için Garzan kazasına gitmiş olan Siirt Tütün inhisar müdürü Sakip bey avdet ederken yolda otomobilin lâstiği patlamıştır. Lâstik tamir edilirken diğer yolcularla hasbühal eden Sakıp Bey sigara içip konuştuğu sırada birden bire düşmüş ve kalp sektesinden ölmüştür.

Spor

Kadıköyünde hususî futbol maçları yapıldı

İki kulüp senelik kongrelerini yaparak yeni heyetlerini seçtiler

Dün Kadıköy stadında muhtelif futbol müsabakaları yapılmıştır. Sabat saat 10 da Fenerbahçe genç takımı ile Fenerbahçe B takımı ekzersiz mahiyetinde bir maç yapmışlar ve 2—2 ye berabere kalmışlardır.

Saat 1.30 da İstanbulspor ve Pera takımları karşılaştılar. Bu çın ilk devresi sıfır sıfıra bitmiştir. İkinci devrenin 25 inci dakikasına kadar Peralılar iki gol yapmağa muvaffak olmuşlardır. Bundan sonra İstanbulspor kuvvetli akınlarla Peralıları sıkıştırmağa başlamış ve biri penaltıdan olmak üzere üç gol yapmağa muvaffak olmuştur. Müsabaka bu suretle 3—2 İstanbulsporun galibiyetile bitmiştir.

Vefa maçında bir kargaşalık

Üçüncü müsabaka Galatasaray ve Vefa takımları arasında yapılmıştır. Galatasaray takımı, üç dört oyuncusundan mahrum bir halde sahaya çıkmıştır. Bu maçın da ilk devresi sıfır sıfıra neticelenmiştir. İkinci devrede ev velâ Vefalılar bir sayı yapmışlar bilâhara Galatasaraylılar buna mukabele etmişlerdir.

Oyunun bundan sonraki kısmı pek sert olmuştur. Müsabaka bir bire beraberlikle neticelenmiştir.

Bu maçtan sonra da Fenerbahçe birinci takımı, Sultanahmet takımile bir ekzersiz maçı yapmıştır.

Kasımpaşa klübünün kongresi

Dün Kasımpaşa idman klübü mutat senelik kongeresini Kasımpaşadaki lokallerinde yaptılar. Kongreyi saat 11 de reis Etem İzzet bey açtı ve kongreye bir reis ile iki kâtibin intihap edilmesi lâzım geldiğini söyledi. Bundan sonra heyeti umumiye kongreyi idare etmek için Ahmet Fevzi B. reis intihap edildi ve iki de kâtip seçildi. Müteakiben eski heyeti idare kâtibi umumîsi Cavit Bey ruznamenin heyeti idare raporu, masraf plânçosu ve yeni nizamname olduğunu söyledikten sonra heyeti idare raporunu ve plânçoyu okudu.

Bundan sonra Sadi ve Kemal Beyler söz alarak eski idare heyetinin leh ve aleyhinde söylediler. Bunlara Etem İzzet Bey heyeti idare reisi olmak hasebile cevap verdi ve bundan sonra yeni nizamnamenin maddeleri ayrı ayrı müzakere edilerek kabul edildi. Bundan sonra yirmi kişilik bir merkez heyeti ve beş kişilik bir heyet daha intihap edildi ve kongre bu suretle neticelendi. Yeni heyetlere muvaffakıyetler temenni ederiz.

Altınordu klübünün kongresi

Dün Altınordu klübü senelik kongresini Kadıköyündeki lokallerinde aktetmişler ve yeni heyeti idarelerini seçmişlerdir.

Kurtuluş klübünün müsameresi

Dün saat 1,5 ta Kurtuluş klübü kendi binalarında bir müsamere vermişlerdir. Müsamere gayet güzel olmuş ve bir çok numaralar göstermişlerdir.

Müsamereye muntazam bir resmi geçit ile başlanmıştır. Bu resmi geçite 110 atlet iştirak etmiştir. Resmi geçitten sonra, muhtelif spor hareketleri yapılmıştır. Ezcümle basketbol maçları, da yapılmıştır.

Bundan sonra piramitler yapılmış ve müsamere geç vakte kadar devam etmiştir. Bu toplantıda muhitin bütün sporcu gençleri bulunmuş ve gayet güzel bir gün geçirmişlerdir.

Arnavutköy Sahasında

Dün Arnavutköy sahasında Galatasaray ikinci sınıf atletleri ile Arnavutköy klübü atletleri arasında bir müsabaka yapılmıştır. Bu müsabaka gayet muntazam ve canlı olmuş ve müsabakalar her iki klüp arasında hemen hemen paylaşılmıştır.

Ancak Arnavutköylüler rakiplerine nazaran bir kaç müsabaka fazla kazanmışlardır.

İstanbul kürek Birincilikleri

Dün İstanbul mıntakası kürek birincilikleri müsabakasına da Beykoz da devam edilmiş ve bittitirilmiştir.

Şiddetli bir gün doğrusu poyrazına rağmen kıdemli üç çifte mesafeyi Beyokz 9,51.8 de almıştır.

Yeni mahalle ve Salacak iskeleleri arasındaki uzun mesafenin galibi olan bu üç çifte ekibi çok güzel kürek atışla ve bilhassa yarışa dakikada 36 kürekle başlayıp vasati 34 kürekle bitirmeleri nazarı dikkati celbetmiştir.

Hanımlar yarışlarında iki çifte 6.42 de ve üç çifte de 6.37 de almıştır. Tek çifte hanımlar 1500 metre yarışı bilhassa güzel olmuştur. Beykoz kulübünden Azar H. ayni kulüpten Nevin hanımdan daha evvel mesafeyi bitirmiştir. Netice itibariyle bu senenin de denizcilik şampiyonu Beykoz külübe olmuştur.

Halkevi spor şubesi

İstanbul Halkevi spor şubesi pazartesi günü teşekkül edecek ve yeni idare heyeti intihabı yapılacaktır. Bu suretle İstanbul Halkevinin dokuz hars ve faaliyet şubesinin teşkili de ikmal edilmiş olacaktır.

Tükriye Başpehlivanlıkları Müsabakası

ANKARA, 30 (A.A.) — Türkiye Başpehlivanlıkları müsabakasına bugün de şehir bahçesinde devam edilmiştir. Bahçe çok kalabalıktı. Milli müdafaa, Gümrük ve İnhisarlar Vekilleri, mebuslar ve bir çok zevat bulunuyordu.

Müsabaka neticesinde küçük ortada Bursalı Hasan, Karamürselli Hilmiyi ve Adapazarlı Bekir Kızılcahamamlı Mahmudu yendi.

Büyük ortada Gönanlı Hamdi Manisalı Ömeri yenerek büyük orta birincisi oldu.

Baş altında Mandıralı Mahmut Afyonlu Süleymanı yendi; Uzunköprülü Hüseyin Bursalı İbrahimle berabere kaldı.

Baş güreşte Kara Ali, Hüseyini ve Rifat, Arifi yendi. Vaktin geç olmasına binaen bugün de Türkiye Başpehlivanı taayyün etmedi. Pazar günü müsabakalara devam medilecektir.

İki azılı katil yakalandı

MARDİN 30 (Milliyet) — Haziran sonlarında şehrimiz hapishanesinden kaçan mahkûmlardan Davut oğlu İzzet, Vadi isefa bahçelerinde olduğu anlaşılarak, merkez karakol kumandanı Süleyman Çavuşun idaresindeki jandarma müfrezesi tarafından gizlendiği yerde yakalanmıştır.

Ayni zamanda kayın pederi ile anasını ve karısını feci suretle öldürüp üç seneden beri aranan Vanlı Şeyh Musa oğlu Karmo da hanlandığı kuyudan çıkarılarak yakalanmıştır.

Kabahat Amerikada

SIOUXCITY, (Iova), 30. A.A.— Ziraat erbabından mürekkep dinleyiciler kütlesi müvacehesinde bir nutuk söyliyerek cihandaki iktisadi inhitatın başlıca iki sebebi olduğunu, bunlardan birincisinin Amerika gümrük tarifesi ve ikincisinin de Amerikada hiç düşünülmeksizin ecnebi memleketlerine yapılan istikrazlardan ibaret bulunduğunu söylemiştir.

M. Roosevelt, cümhuriyetperverlerin tarifelerinin muvafık olmadığını en iyi çarenin mütekabil gümrük muahedenamelerinden ibaret bulunduğunu söylemiştir.

İLKMEKTEP MUALLİMLERİNE

KIRAAT DERSLERİ

Beş kısmı da tamamen dört renk olan, memleketimizde ilk defa basılan mektep kitabı

İsmail Hikmet Beyin şimdiye kadar bir eşi görülmemiş derecede mükemmel, hayat bilgisine uygun, yalnışsız, son derecede nefis, cazip bu eseri Türkiye'nin her tarafında büyük bir muvaffakiyet kazandı.

Bu eseri görmeden mekteplerinize kitap intihap etmeyiniz. Talebesini seven ve mahrumiyetini istemeyen bütün kıymetli muallimler, bu eseri almakta, fevkalâdeliğini tasdik ve tebrik etmektedirler.

Kıraat Dersleri Avrupa kitaplarında ender görülen bir nefasete maliktir. Her taraftan tebrikler alınmaktadır. Beş kısım tamamen çıktı.

Sühulet Kütüpanesi tarafından çıkarılmıştır

Alemdar Z. Mehmet Vapuru

BÜLENT

VAPURU 1 Teşrinievvel Cumartesi günü Zonguldak, İnebolu, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Rize ve Mapavriye azimet ve avdetle ayni iskelelerle Vakfıkebir Görele ve Unye'ye uğrayarak avdet edecektir.

Acentesi: Alâiye Han No. 1. Telefon 21037

SEYRISEFAIN

Merkez acenta: Galata Köprü başı B. 2362. Şube A. Sirkeci Mühürdarzade han 2. 3740.

İZMİR - PİRE -İSKENDERİYE POSTASI (ANKARA) 4 Teşrinievvel salı 11 de

TRABZON POSTASI (CUMHURİYET) 5 Teşrinievvel Çarşamba 18 de

İZMİR-MERSİN POSTASI (İNEBOLU) 5 Teşrinievvel çarşamba 10 da. Galata rıhtımından kalkarlar.

İstanbul tramvay şirketinin tahvilât hâmillerine

İLÂN

Tahvilât üzerinde yazılı metindeki (dördüncü fıkra) şartlara tevfikan, tedavülde kalan tekmil tahvilât bedellerinin 1 Nisan 1933 ten itibaren ve aşağıda gösterildiği veçhile tediyesine meclisi idarece karar verilmiş olduğu İstanbul Tramvay şirketinin tahvilât hâmillerine bildirilir.

Mezkûr metne tevfikan mevzuu bahis tahvilât 1 nisan 1933 ten itibaren faiz getirmeyecek ve bedelleri tediye edilmek için 1 nisan 1933 te vadeleri hulûl etmemiş olan bütün kuponları hâmil olacaktır. Aksi takdirde noksan kuponlar bedeli tediye olunacak meblâğdan tenzil edilecektir.

Vadesi hulûl etmiş kuponların beş sene zarfında müruru zamana tâbi olarak hükümsüz kaldığı bu münasebetle hatırlatılır.

Bundan maada tahvilât hâmilleri arzu ederlerse 1 nisan 1933 vadesini beklemeden 1 teşrinievvel 1932 den itibaren tahvillerini tediyeye ibraz edebilmelerine Meclisi idare karar vermiştir. Bu takdirde, tahvilât bedeli ile beraber son kuponun tediye tarihi olan 1 teşrinievvel 1932 den itibaren tahvillerin tediyeye ibrazı gününe kadar işleyen faizler dahi kendilerine tediye olunacaktır.

Tahvilât tediye edilmek üzere Şirketin Beyoğlunda, Tünel meydanında, Metro Hanında kâin merkezi idaresine veya Galatada Osmanlı Bankasına ve yahut Galatada Selânik Bankasına ibraz olunmalıdır.

İstanbul, 29 eylûl 1932

PERTEV MÜSTAHZARI

PERTEV Şurubu
PERTEV Briyantin
PERTEV Kolonyası
PERTEV Pudrası

FABRİKASI İstanbul Çenberli Taş

Göz Hekimi
Profesör **Dr. ESAT**
(Babıali) Ankara caddesi No. 60

Edirne Pirinci

Yeni mahsul Fenerde Mehmet Karabekir ve Şürekâsı Çeltik Fabrikasına Gelmiştir. Ecnebî pirinçlerinin cümlesine faik ve memleketimi-

İstanbul Sıhhî Müessseseler Mübayaa Komisyonu Riyasetinden:

Bakırköyde kâin Akliye hastahanesinde yaptırılacak 8000 lira bedeli keşifli tamirat olbaptaki keşifname ve şartnamesi veçhile ve 25-10-932 salı günü saat 14 te kapalı zarf usulile ihale edilmek üzere münakasaya konulmuştur. Bu baptaki keşifname ve şartnameyi görmek isteyenlerin komisyona müracaatları. (5152)

Em. İş Umum Müdürlüğünden:

1 — Üniformalı polis, komiser ve merkez memuru için 4462 ilâ 4639 takım -ceket, pantalon, şapka- elbise ve 1290 kaput imal ettirilecektir.

2 — Sivil memurlar için de 275 ilâ 310 takım -çeket, yelek, pantalon ve palto- yaptırılacaktır.

3 — Kezalik bu memurlar için 4737 ilâ 4949 çift fotin imal edilecektir.

4 — Bunların hepsi yerli mamulâtından olacaktır.

5 — Münakasa kapalı zarf usulile yapılacak ve ihalesi de münakasa müddetinin hitamı olan Teşrinievvelin 20 inci günü saat ikide Müdiriyeti Umumiyede müteşekkil komisyonca icra edilecektir.

6 — Mukavele ve şartnameleri görmek ve izahat almak isteyen talipler bu komisyona müracaat edeceği gibi İstanbul Emniyet Müdürlüğüne dahi müracaat edebilir. (5151)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan:

15000 kilo sığır eti: Açık münakasası 23 Teşrinievvel 932 pazar günü saat 14 te.

15000 kilo sığır eti: Açık münakasası 23 Teşrinievvel 932 pazar günü saat 15 te.

500 kilo çay : Açık münakasası 23 Teşrinievvel 932 pazar günü saat 16 da.

Marmara Üssübahri ve Kocaeli Müstahkem mevki kumandanlığı ihtiyacı için yukarıda yazılı üç kalem erzakın hizalarındaki günlerde açık münakasaları icra olunacağından şartnamelerini görmek için hergün ve münakasaya iştirak edeceklerin münakasa gün ve saatinde muvakkat teminat makbuzlarile birlikte Kasımpaşada Deniz Levazım Satınalma komisyonuna müracaatları. (5149)

Devlet Demiryolları idaresi ilânları

29.9.932 tarihine müsadif perşembe gününden itibaren 35 No banliyö katarının vakti hareket cedvelinde âtideki şekilde tadilât icra edilecektir.

Pendik H. 16.59; Yunus H. 17.02; Kartal H. 17.06; Maltepe 17.15; Küçükyalı Mürur; Bostancı H. 17.25; Suadiye 17.29; Erenköy H. 17.34; Göztepe H. 17.38; Feneryolu H. 17.41; Kızıltoprak H. 17.43; Haydarpaşa M. 17.50; H. 17.58; Köprü M. 18.15 tir.

Keyfiyet muhterem halka ilân olunur. (5172)

Evkaf müdiriyeti ilânları

Evkafı Mazbutadan Karacabey kazasında balıklı çiftliğinin beş senelik icarı müzayedeye konulmuştur. Müzayede 23 Eylûl 932 tarihinden itibaren 24 Teşrinievvel 932 tarihine müsadif pazartesi günü saat on beşte ihalesi icra kılınacağından taliplerin yevmü mezkûrda Bursa Evkaf Müdiriyetine müracaatları (5140)

Üç senelik icar kıymeti muhammenesi
Lira
75

Saim ocağı arazisi dahilinde Nazirin mekânı üstünde elli dönüm tarlanın üç senelik icarı müzayedeye konulmuştur. 22 Teşrinievvel 932 tarihine müsadif cumartesi günü ihalei kat'iyesi icra kılınacağından taliplerin yevmi mezkûrda saat on beşe

İst. Mr. Kumandanlığı Satınalma kom. ilânları

Merkez kumandanlığına mer but müessesat ihtiyacı için 83000, 141340 iki şartnamede kuru ot ve diğer bir şartnamede 106500 kilo saman pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlıkları 4-10-932 salı günü saat 14.30 da Tophanede Merkez kumandanlığı satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin şartnamelerini görmek için her gün ve pazarlığa iştirak için de muayyen vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (105) (5134)

* * *

Harbiye mektebi hayvanatı ihtiyacı için 336.000 kilo arpa pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 3-10-932 pazartesi günü saat 15 te Tophanede Merkez Kumandanlığı satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin şartnamelerini görmek için her gün ve pazarlığa iştirak için de muayyen vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (102) (5132)

* * *

Maltepe Lisesi ihtiyacı için 1500 adet yüz havlusu pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 12-10-932 çarşamba günü saat 15 de Tophanede Merkez Kumandanlığı Satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek için her gün ve pazarlığa iştirak için de muayyen vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (101) (5112)

* * *

Levazım dikim evi ihtiyacı için 120.000 çift küçük kopça pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 3-10-932 pazartesi günü saat 11 de Tophanede Merkez kumandanlığı satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek için her gün müracaatları ve iştirak için muayyen vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (103) (5133)

* * *

Merkez kumandanlığına mer but müessesat ihtiyacı için kalay, pamuk, nışadır pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 4/10/932 salı günü saat 10 da Tophanede merkez kumandanlığı satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin izahat almak için her gün ve pazarlığa iştirak için de muayyen vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (99) (5110)

* * *

Piyade Gedikli Küçük zabit mektebi ihtiyacı için 6 kalem ders malzemesi pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 4-10-932 salı günü saat 10 da Tophanede Merkez Kumandanlığı satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin izahat almak için her gün ve pazarlığa iştirak için de muayyen vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (101) (5112)

* * *

Levazım dikim evi ihtiyacı için 120.000 çift küçük kopça pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 3-10-932 pazartesi günü saat 11 de Tophanede Merkez kumandanlığı satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek için her gün müracaatları ve iştirak için muayyen vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (103) (5133)

* * *

Merkez kumandanlığına mer but müessesat ihtiyacı için kalay, pamuk, nışadır pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 4/10/932 salı günü saat 10 da Tophanede merkez kumandanlığı satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin izahat almak için her gün ve pazarlığa iştirak için de muayyen vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (99) (5110)

* * *

Piyade Gedikli Küçük zabit mektebi ihtiyacı için 6 kalem ders malzemesi pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 4-10-932 salı günü saat 10 da Tophanede Merkez Kumandanlığı satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin izahat almak için her gün ve pazarlığa iştirak için de muayyen

3 üncü kolordu ilânları

Boludaki kıtaat için (72360) kilo sığır eti kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 29/10/932 cumartesi günüdür. İhaleye iştirak edeceklerin vakti muayyeninde Boluda satın alma komisyonuna müracaatları. (842) (5155)

* * *

K. O. 1. 3. cü Muhabere ve 5. inci Al. lar, Gümüşsuyu hastahanesi hayvanatı için 70.000 kilo saman pazarlıkla münakasaya konmuştur. İhalesi 1/10/932 cumartesi günü saat 16,30 da yapılacaktır. Şartnameyi görmek isteyenlerin her gün ihaleye iştirak edeceklerin vakti muayyeninden evvel komisyonumuza müracaatları. (826) (5084)

* * *

K.O. hayvanatı için (60000) kilo yulaf pazarlıkla münakasaya konmuştur. 5-10-932 çarşamba günü saat 13.30 da ihalesi yapılacaktır. Şartnameyi görek istiyenlerin her gün ihaleye iştirak edeceklerin vakti muayyeninden evvel komisyonumuza müracaatları. (846) (5159)

* * *

Çatalca Müs. Mv. kıtaatı için 600 kilo domates salçası pazarlıkla münakasaya konmuştur. 5-10-932 çarşamba günü saat 15.30 da ihalesi yapılacaktır. İhaleye iştirak edeceklerin vakti muayyeninden evvel komisyonumuza müracaatları. (840) (5129)

* * *

Gümüşsuyu ve Haydarpaşa hastahaneleri ihtiyacı için pazarlığa konmuş olan 840 ton Leva maden kömürüne verilen fiat komisyonca gali görülmüştür. 1/10/932 cumartesi günü saat 16 da pazarlığı yapılacaktır. İhaleye iştirak edeceklerin vakti muayyeninden evvel komisyona müracaatları. (828) (5086)

* * *

Kayserideki K. O. Tayyare fabrikası ihtiyacı için (60) ton kırıple maden kömürü alenî münakasaya konmuştur. 19/10/932 çarşamba günü saat 10.30 da münakasası yapılacaktır. Şartnamesini görmek isteyenlerin her gün, ihaleye iştirak edeceklerin vakti muayyeninden evvel komisyonumuza müracaatları. (825) (5083)

* * *

Burdurdaki kıtaat hayvanatı için 183,875 kilo kuru ot kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 16/10/932 pazar günü saat 16 dadır. Şartnamesini görmek isteyenlerin her gün ihaleye iştirak edeceklerin vakti muayyeninde Burdurda Topçu Alayı Satınalma komisyonuna müracaatları. (813) (4986)

* * *

münakasaya konmuştur. İhalesi 8-10-932 cumartesi günü saat 15 tedir. Şartnameyi almak isteyenlerin her gün ve ihaleye iştirak edeceklerin vakti muayyeninde Kayseride K. O. Al. Sa komisyonuna müracaatları. (805) (4918)

* * *

Bursadaki kıtaat ve askerî lise ihtiyacı için 30.000 kilo şeker kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 13-10-932 perşembe günü saat 15 tedir. Şartnamesini görmek isteyenlerin her gün komisyonumuza, ihaleye iştirak edeceklerin vakti muayyeninde Bursada fırka satınalma komisyonuna müracaatlar. (795) (4857)

* * *

K.O. ve birinci fırka kıtaatının ihtiyacı olan (3000) kilo şeker pazarlıkla münakasaya komuştur. 1-10-932 cumartesi günü saat (15.30) da yapılacaktır. Şartnamesini görmek isteyenlerin her gün, ihaleye iştirak edeceklerin vakti muayyeninden evvel komisyonumuza müracaatları. (831) (5101)

* * *

Üsküdar cihetinin kara nakliyatı müttehit nam ve hesabına pazarlıkla münakasaya konmuştur. 1-10-932 Cumartesi günü saat (15) de ihalesi yapılacaktır. Şartnamesini almak isteyenlerin her gün, ihaleye iştirak edeceklerin vakti muayyeninden evvel komisyonumuza müracaatları. (830) (5100)

* * *

K.O. kıtaatının (100) kilo kırmızı biber müteahhidi nam ve hesabına pazarlığa konmuştur. 1-10-932 cumartesi günü saat 14 te ihalesi yapılacaktır. Şartnamesini almak istiyenlerin her gün ihaleye iştirak edeceklerin vakti muayyeninden evvel komisyonumuza müracaatları. (847) (5160)

* * *

K. O. Top. İs. Nakliye Tb. ları hayvanatı için 66000 kilo saman pazarlıkla münakasaya konmuştur. 1/10/932 cumartesi günü saat 16.30 da ihalesi yapılacaktır. Şartnamesini görmek isteyenlerin her gün, ihaleye iştirak edeceklerin vakti muayyeninden evvel komisyonumuza müracaatları. (827) (5085)

Fatih Malmüdürlüğünden:

Yenikapıda Kâtip Kasım mahallesinde ve Yenikapı iskelesinde eski liman dairesi altında iki göz kayıkhane 22 Eylûl 932 tarihinden 11 Birinci Teşrin 932 tarihine kadar yirmi gün müddetle müzayedeye konulmuştur. Taliplerin 11 Birinci Teşrin 932 tarihine müsadif salı günü komisyona müracaatları. (5075)

Frankfort ve Viyana Kliniklerinden mezun KULAK, BURUN, BOĞAZ Mütehassısı: Dr.

Şevket Hüsnü

Kadıköy, Mühürdar caddesi No. 59. Saat 14 ten sonra

Kartal Malmüdürlüğünden:

Pendikte 356 Kartalda 295 ağacın zeytin taneleri satılmak üzere yirmi gün müddetle müzayedeye çıkarılmıştır. İhalesi 11/10/932 salı günü icra kılınacağından taliplerin malmüdürlüğüne müracaatları (5001)

Gayrimübadil

BONO

ları alınır, Satılır

Yeni postahane karşısında büyük Kınacıyan Hanında No. 24 Telgraf adresi: İstanbul Ziyator Telefon; 22716

Yavrularınızı

İle besleyiniz. Gürbüz, kuvvetli olur. Çabuk yürür. Neş'eli büyür.

Deposu: Bahçekapı Salih Necati

Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan:

25 Ton benzin: Pazarlıkla mübayaası 3 Teşrinievvel 932 Pazartesi günü saat 14 te.

Deniz kuvvetleri ihtiyacı için lüzumu olan 25 ton benzinin 28 Eylûl 932 çarşamba günü kapalı zarfla yapılan münakasasında verilen fiyatlar komisyonumuzca galî görüldüğünden daha ehven fiyatla vermeğe talip olacakların muvakkat teminatlarile

İstanbul ve Trakya Şeker Fabrikaları

TÜRK ANONİM ŞİRKETİNDEN:

Alpullu şeker fabrikasının İstanbul depolarından kristal toz, sandıkta ve çuvalda küp şekerleri atideki fiatlerle her isteyene bin kilodan eksik olmamak üzere satılır.

Kristal toz, kilosu 36,75-Çuvalda küp, kilosu 38 1/2-Sandıkta küp, kilosu 39 1/2 kuruştur.

Taşradan vuku bulacak siparişler yüzde yirmisi peşin ve mütebakisi hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere derhal gönderilir. Depodan itibaren bilcümle masarif ve mesuliyet müşteriye aittir. Müşteri isterse sigorta ettirilir.

Adres: İstanbul, Bahçekapı 4 üncü Vakıf Han, 4 üncü kat, - Telgraf adresi: İstanbul Şeker - Telefon: 24470-79

Zafiyeti umumiye, iştihasızlık ve kuvvetsizlik halâtında büyük faide ve tesiri görülen

Fosfatlı Şark Malt Hulâsası

Kullanınız. Her eczane de satılır.

MUALLİM BEYLERE

KITAPLARI GÖRMEDEN KARAR VERMEYİNİZ

"İLERİ"

İlkmektep Kitapları

Tam alfabeler

Celâl Nuri ve Rauf Ahmet Beylerin büyük emeklerle yazdıkları ve bütün dünyanın en güzel mektep kitapları derecesinde enfes basılmış beş sınıflık kıraatleri, dördüncü ve beşinci sınıf için gramerler.

Celâl Nuri Beyin 4 üncü ve 5 inci sınıflar için yazdığı

GÜNEŞ GİBİ PARLAK

(Yurt Bilgisi) (Vatandaşlık)

Kitapları

Galata Kefeli Hüriyet Han (İleri), perâkende. Cağaloğlu yokuşunda (Kâinat) Babıâlide (İrfan) Beyoğlu'nda: Tünel başında Seryiyadis kütüphaneleri.

Emniyet Sandığına Borçlu Olan Zevatın Dikkat Nazarlarına

Emniyet Sandığı Müdürlüğünden:

Sandık namına merhun bulunan menkul ve gayri menkul emval yeni icra ve iflâs kanununa tevfikan 4 eylûl 932 tarihinden itibaren icra daireleri tarafından satılacaktır. Evvelce olduğu gibi badema Sandığımız tarafından borçlulara üç aylık ihbarname gönderilmeyecek ve bütün takibat mezkûr dairelerce yapılacaktır. Keyfiyet alâkadaranca malûm olarak borçlarını vadeleri hülûlünde ödemeleri veya yenilemeleri lüzumu ilân olunur. (5142)

Kız ve erkek — Leylî ve Nehari

Istiklâl Lisesi

İLK, ORTA VE LİSE KISIMLARINI HAVİDİR.

Bütün sınıfları mevcuttur.

KAYIT MUAMELESİNE DEVAM OLUNMAKTADIR.

Her gün saat 10 dan 18 e kadar müracaat olunabilir.

ŞEHZADEBAŞI POLİS MERKEZİ ARKASINDA

Telefon: 22534

---

1 Liraya Yüzü İle Kuştüyü YASTIK

İstanbul'da Çakmakçılar, Sandalyacılar'da **Kuştüyü Fabrikasında** kuştüyünün kilosu 100 kuruş, yüzü ile yorgan 12, şilte 10 liradır. Kuştüyüne mahsus kumaşlar bulunur, Toptan satışa tenzilât vardır. Tel. 23027

Ankara'da satış mağazası: **SALTİ FRANKO**

Büyük Tayyare Piyangosu

Bu keşidede büyük ikramiye

100,000 Liradır.

Piyango şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.

Bu atı kaçırmayınız

İştirak ediniz..

Terkibinde külliyetli mikdarda iyot tanen ve fosfat mevcut olup ensicei uzviyeye sür'ati temessülü sayesinde, kansızlığa, vereme istidadı olanlara ve bilhassa emrazı asabiye ve zafiyeti umumiyeye tesiratı şifaiyesi vardır.

Genç kızlarla, çocuklarda tesiratı nafiası pek seri olup renksiz, hastalıklı, zayıf, sıraca veya kemik hastalıklarına müptelâ çocuklar az zaman zarfında diş çıkarırlar. Çabuk yürürler. Tombul tombul olurlar.

Sui itiyatla sabavetini ve gençliğini sui istimal eyleyenlere, ademi iktidara pek müessirdir. Kanı tezyit ve tasfiye, hazmı teshil, renge tazelik ve veçhe taravet bahşeder. Bez, evram, cedir; çocukların yüz ve başlarındaki çıbanlar, ergenlik ve ekzemada pek müessirdir.

Hasan kuvvet şurubu Avrupa'da birinciliği ihraz eylediği gibi bütün âlemi tababette takdir tevlit eylemiş, ecnebi ve memleketimizin etıbbasının raporlarını kazanmıştır. Şişesi 60 büyük 100 kuruştur. Deposu: Hasan Ecza Deposudur. Eczacılar ve toptancılara büyük tenzilât.

Galata'da Karaköy'de fırın sırasında büyük mahallebicinin üstünde kâin

EKSELSiOR

Büyük Elbise Fabrikası

Muhterem ve çok müşterilerini memnun etmek ve memleketin her tarafından vaki olan müteaddit talep ve arzuları tatmin eylemek emelile

Ankara'da MODA PAZARI mağazasında

bir meşher küşat ve 1 ilâ 31 Teşrinevvel bir ay devam edecektir. Muhterem müşteriler orada, kadın, erkek ve çocuklara mahsus

Pardesüler, Muşambalar, Paltolar ve Trençkotlar

vesaire İstanbuldaki fabrika fiatına bulacaklardır.

Beykoz Malmüdürlüğünden:

Köyü	Mevkii	No.	Cinsi	Kimden metrük olduğu	Muhammen kıymeti Lira
M. Ş. Paşa	Eski bozahane yolu	124	hane	Musto	150
"	" "	126-58	hane	Miço oğlu Tanaş	50
"	Yeni "	108	"	" "	20
"	Alibahadır yolu	1-78	dam	Haralambuz	15
"	Bulgar mahallesi mevkii	7-23	hane	Bulgar Draganço	10
"	Cami mahallesi	59-55	ahşap dam	Doksan oğlu Vasil	10
"	" "	58M.-64	dam	Yan oğlu Nikoli ve Istasya	8
"	" "	50	ahır	" "	12
"	Köprü caddesi	35-65	hane	Diden oğlu Andon	10
"	Leylekli mahallesi	33-8-90	hane	Hah oğlu Nikoli zevcesi Elenko	30
"	" "	80-77	hane	Fırçacı oğlu Hiristo	25
"	" "	81-17	hane	Sebzevatçı oğlu Andon	25
"	" "	94-82	hane	Yani kızı Filya	15
"	Mektep üstü	100-92	hane	Nikoli çocukları ve Katina Polikini	15
"	Cami arkası	49	arsa (75 metre murabbaı)	Zıh oğlu Dimitri K. Katinko	5
"	" mahallesi	53	arsa (80 " ")	Sağır oğlu Koço	8
"	Köprü "	27-39	arsa (50 " ")	Paşaköylü Panayot	6
"	" "	37	arsa (50 " ")	Kalyon oğlu Dimitri	4
"	" "	41-72	harap dolma ahır 30 metre murabbaı	Koman oğlu Desya ve Punayot	8
"	Bozahane yolu	115-32	dükkân arsası 2 dönüm	Yarım oğlu Tanaş	20
"	Mektep mahallesi	98-71	dükkân arsası 20 metre murabbaı	Kosti oğlu Pavli	4

Yukarda cins ve evsafı yazılı emvali metrukeye 25 eylül 932 tarihinden itibaren 20 gün müddetle mevkii müzayedeye çıkarılmıştır. Yevmi ihale 16 Teşrinievvel 932 pazar günü saat 13 tedir. Taliplerin yevm ve saati mezkûrda Beykoz Malmüdürlühüne müracaatları (5017)

Eskiliği kadar eskiciliğe düşmanlığı yeniliğe ve veniciliğe dostluğu ile tanınmış

ŞEMSÜLMEKÂTİP

Bu kere şimdilik yalnız (Ana) ve (İlk) sınıfları ihtiva etmek, en becerikli ve temiz, en elverişli ve çalışkan eller tarafından idare edilmek üzre

Beşiktaş, Akaretler, park karşısı 74 No. da

Yeni Bir Şube Açmış

Kayıt muamelesine başlamıştır. Birinci Teşrinin 8 inde tedrisata başlayacaktır. (4) ve yukarı yaşlarındaki yavrular için semtin en yeni, en uygun bir müessesesidir. Ücret de ehvendir.

Sultanhamamı'nda: ATA REFIK

Her nevi manifatura, tuhafiye, şapka, dantelâ, fanile trikotaj, kadın manto erkek ve çocuk hazır elbise, kundura, dairelerini havi

(SABIK ŞAMLI MAĞAZASINDA)

1 Teşrinievvel 932 tarihinden itibaren

FİATLAR MAKTU

Kışlık ihtiyacınızı mağazamızda malların cins ve fiatlarını tetkik etmeden başka yerden almayınız.

Yüksek Baytar Mektebi Kabul Şartları:

1 — Yüksek Baytar mektebi leylî ve meccanidir.

2 — Yalnız lise mezunları kabul olunur.

3 — Talipler aşağıda yazılı vesaiki istidalarına raptederek İstanbul'da bulunanlar Selimiyede Yüksek Baytar mektebi Rektörlüğüne, taşradakiler mahallî Baytar Müdürlüklerine müracaat etmelidirler.

A) Türkiye Cümhuriyeti tab'asından olduğunu natık hüviyet cüzdanı.

B) Her türlü hastalıktan salim olduğuna dair sıhhat raporu.

C) Lise şehadetnamesi.

D) Ahval ve ahlâkı şahsiyesi mazbut olduğunu natık polisten musaddak hüsnühal varakası.

E) Terki tahsil ettiği veya mektepten ihraç edildiği veya mektebi ikmalden sonra memurin kanununun maddei mahsusası mucibince hükûmetin göstereceği mahallerde muayyen müddet hizmetten istinkâf ettiği takdirde hükûmetçe yapılan masarifi maa faizi nizamî tediyeye mebur olduğu hakkında noterden musaddak kefaletname senedi.

F) Dört adet vesika fotoğrafı.

4 — Kabul şeraitini haiz olanların taşradan talip olanların yol masrafi hükûmet tarafından tesviye olunacaktır. (Bunun için taliplerin yaptıkları masrafı gösterir evrakı müsbiteyi ibraz etmeleri lâzımdır).

5 — Muavenete muhtaç talebeye cep harçlığı verilir. (4996)

Güneşe ve tere rağmen daima

MAT VE TAZE BİR VECHE

Malik olmak için **BEŞİR KEMAL LETAFET SUYU** Kullanınız. Deposu Sirkeci'de Beşir Kemal ve Mahmut Cevat Eczanesidir.

Ankara Yüksek Ziraat Mektebi Rektörlüğünden:

Bu sene Ankara Yüksek Ziraat mektebine vuku bulan talep kadrodan çok fazladır. Taliplerin vesikalarını sür'atle ikmal etmesi lâzımdır. Vesaiki noksansız mektep rektörlüğüne tevdi tarihlerine göre sırasile ve kadro adedince talebe kayıt ve kabul olunacaktır. Şimdiye kadar kayıt ve kabul için müracaat etmiş olanların evvelce ilân edilen şerait mucibince vesikalarını hemen ikmal ederek mektep rektörlüğüne göndermeleri. (5120)

MİLLİYET MATBAASI